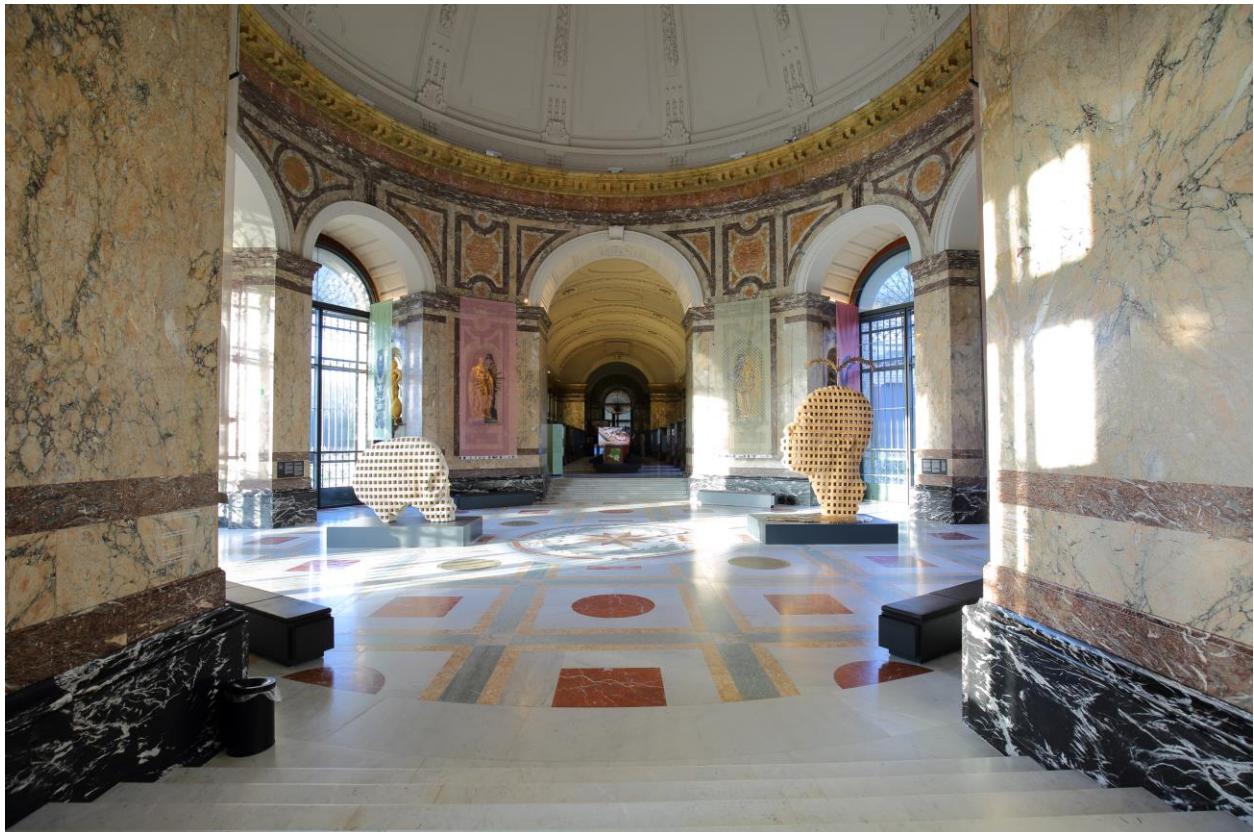

PERSDOSSIER

AFRICAMUSEUM

EEN STAP DICHTER NAAR DE DEKOLONISATIE

27 februari 2020

Inhoudstafel

- Persbericht (27 februari 2020)
- De koloniale beelden in de grote rotonde van het AfricaMuseum – voorstel tot uitbreiding van het kunstwerk van Aimé Mpame (22 oktober 2019)
- Het project RE/STORE
- Zaalteksten
- Biografie Aimé Mpame
- Biografie Jean Pierre Müller
- Uittreksels verslag Human Rights Couuncil (15 augustus 2019) (<https://undocs.org/pdf?symbol=en/A/HRC/42/59>)
- Contact

Persbericht 27 februari 2020

AfricaMuseum: een stap dichter naar de dekolonisatie

Bij het conceptualiseren van de renovatie werd onder andere overwogen om de koloniale beelden in de grote rotonde uit hun nissen te halen. De bevoegde diensten voor Onroerend Erfgoed wezen het museum erop dat de kunstwerken integraal deel uitmaakten van het beschermde gebouw, ook al stonden er bij de opening van het museum in 1910 slechts twee van deze beelden.

Het AfricaMuseum heeft dan beslist elementen toe te voegen in plaats van weg te nemen. In 2015 organiseerde het museum een wedstrijd en richtte zich daarbij op Afrikaanse kunstenaars of kunstenaars van Afrikaanse oorsprong om een kunstwerk te creëren dat een tegenwicht zou bieden aan de koloniale beelden. De jury selecteerde Aimé Mpane, een Congolese kunstenaar, met zijn werk *Nouveau souffle ou le Congo bourgeonnant*, een monumentaal beeld in opengewerkt hout dat kort voor de heropening van het museum in de grote rotonde werd geplaatst.

In de maanden na de heropening van het museum gaven veel bezoekers echter uiting aan hun onbegrip over het behoud van de koloniale beelden in de grote rotonde. De wil van het museum om een dekoloniale boodschap te brengen, werd door de bezoekers niet altijd opgevangen, ondanks de verklarende teksten.

Een werkgroep van de Verenigde Naties (Human Rights Council) bezocht het museum in februari 2019 in het kader van een evaluatie van de toestand van de rechten van mensen van Afrikaanse afkomst die in België wonen. Hij wees erop dat de reorganisatie van het museum niet ver genoeg ging. Het museum werd sterk aangespoord om alle koloniale propaganda achterwege te laten en het geweld en de ongelijkheden van het Belgische koloniale verleden klaar en duidelijk voor te stellen.

Naar aanleiding van deze opmerkingen en op uitnodiging van het AfricaMuseum stelde Aimé Mpane voor om een tweede beeld in de grote rotonde te plaatsen. Dit kunstwerk, ook in opengewerkt hout, stelt de schedel van chef Lusinga voor. Het beeld verwijst naar de raid van de Belgische officier Émile Storms op het dorp van Lusinga in 1884. Tijdens deze expeditie werd het hoofd van de chef afgehakt en nadien naar België meegenomen. Tot 1964 bevond deze schedel zich in het KMMA en werd daarna overgedragen aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

De twee houten beelden staan tegenover elkaar en verwijzen enerzijds naar de dood en het geweld van het verleden (*Schedel van Lusinga*), en anderzijds naar de waardigheid en de

beloften voor de toekomst (*Nouveau souffle ou le Congo bourgeonnant*).

Aimé Mpane vroeg vervolgens aan de Belgische kunstenaar Jean-Pierre Müller om samen met hem de confrontatie aan te gaan met het koloniale beeldenpatrimonium van de rotonde, en met de zware geschiedenis die het belichaamt. Het resultaat van hun samenwerking is het RE/STORE-project dat, met de instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed, de herinrichting van de grote rotonde afmaakt. Zestien semi-transparante doeken waarop hedendaagse beelden zijn afdrukken, werden op een korte afstand van de bestaande beelden opgehangen. De overlapping van de beelden creëert een visuele en semantische schok. Een nieuwe lezing van een zware erven wordt mogelijk en de historische en ideologische inhoud wordt in vraag gesteld. RE/STORE is onthulling en herstel...

Uit de verantwoordingsnota aan Agentschap Onroerend Erfgoed

Van: Koninklijk Museum voor Midden-Afrika - 23 december 2019

De koloniale beelden in de grote rotonde van het AfricaMuseum – voorstel tot uitbreiding van het kunstwerk van Aimé Mpame

Context

Eén van de moeilijkst te weerleggen kritieken die het AfricaMuseum sinds zijn heropening krijgt van bezoekers is dat de dekoloniale boodschap die het museum wenst te geven in de grote rotonde, onvoldoende overkomt.

Teneinde duidelijk te maken dat de grote rotonde en de beelden die in de nissen en zijbeuken staan exemplarisch zijn voor de koloniale propaganda, werd er in de voorbereiding van de renovatie beslist een wedstrijd uit te schrijven voor Afrikaanse hedendaagse kunstenaars. Sinds zijn oprichting en tot het einde van de 20^e eeuw (en tot 2013 wat betreft de duiding in de rotonde) heeft het KMMA die koloniale propaganda niet of nauwelijks onder de aandacht van de bezoeker gebracht.

De beelden in de rotonde werden slechts geleidelijk aan in de rotonde geplaatst. Bij de opening in 1910 waren er slechts twee grote vergulde beelden. Het laatste beeld werd er geplaatst in 1965. Op enkele uitzonderingen na, wier allegorische boodschap moeilijk te begrijpen is (bv. ‘de gerechtigheid’) zijn alle beelden, zeker volgens de huidige maatstaven, koloniaal, stereotyperend en racistisch.

Hoewel ze uitermate goed functioneren om uit te leggen hoe de koloniale beeldvorming daar ten volle ingezet wordt, kunnen bezoekers nog steeds de indruk hebben, ondanks de niet mis te verstane zaalteksten, dat het KMMA het verwerpelijke koloniale en racistische karakter van deze beelden niet of onvoldoende veroordeelt.

Bij de voorbereiding van de renovatie werd, analoog aan de beelden die nu in het beeldendepot staan, eraan gedacht om ze ook weg te nemen uit hun nissen. De bevoegde diensten voor Onroerend Erfgoed, waren echter van oordeel dat de beelden integraal deel uitmaken van het beschermde gebouw en dus ook moesten blijven staan, ook al ontbraken de meeste op het moment dat het museum zijn deuren opende in 1910. Behalve een nauwelijks zichtbaar niet-restaureren en niet-oppoetsen van de beelden, kon het KMMA niet anders dan deze beelden te laten staan. Het gevolg is dat er beslist werd iets toe te voegen eerder dan iets weg te nemen,

te weten een kunstwerk en duidende teksten. Dekolonisering van een voormalig koloniaal museum betekent onder meer dat Afrikanen niet langer alleen worden voorgesteld door Europeanen, noch dat ze geen inspraak krijgen in de ontwikkeling van de inhoud van de museumopstellingen. Het KMMA besliste daarom om een kunstenaar uit Afrika of van Afrikaanse afkomst te vragen om een kunstwerk te creëren dat kon dienen als tegengewicht van de koloniale beelden. Het museum organiseerde een wedstrijd en wees geïnteresseerde kunstenaars er uitdrukkelijk op dat de architectuur en de beelden in de nissen onaangeroerd moesten blijven.

Een jury, bestaande uit interne KMMA-medewerkers en twee externe juryleden (Gia Abrassart en Anne Wetsi Mpoma) selecteerde het werk *Le nouveau souffle. Le Congo bourgeonnant* van Congolees kunstenaar Aimé Mpane. Toen bij de eerste plaatsing bleek dat het reusachtige werk van Aimé Mpane in de immens grote rotonde dreigde 'te verdwijnen', werd er in samenspraak met de kunstenaar beslist het op een sokkel te zetten en er twee lichtspots op te richten.

Bezoekers appreciëren het kunstwerk en begrijpen de spanning die het oproept in de rotonde, evenals zijn meerlagige boodschap, maar het behouden van de koloniale beelden stuit bij vele museumgangers op onbegrip.

Bovendien is ook de tekstduiding onvoldoende opvallend. Weliswaar werd de tekst op vier plaatsen aangebracht, hopende dat zodoende de kans dat hij zou gelezen worden door de bezoeker, groter zou zijn.

Tot slot is er het Statement to the media by the United Nations Working Group of Experts on People of African Descent, on the conclusion of its official visit to Belgium, 4-11 February 2019, waar explicet wordt verwezen naar de grote rotonde wanneer er staat:

"The most visible postcolonial discourse in a Belgian public institution takes place within the recently reopened Royal Museum for Central Africa (RMCA), which is both a research and a cultural institution. RMCA has sought to review its approach to include critical, postcolonial analysis- a marked shift for an institution originally charged with promulgating colonial propaganda. The Working Group is of the view that the reorganization of the museum has not gone far enough. For those communities that do engage in vibrant postcolonial discourse, i.e., civil society and activists, the reorganization falls short of its goal of providing adequate context and critical analysis. The Working Group notes the importance of removing all colonial propaganda and accurately presenting the atrocities of Belgium's colonial past."

en

"The Working Group encourages the RMCA, in collaboration with historians from Africa and the diaspora, to remove all offensive racist exhibits and ensure detailed explanations and context to inform and educate visitors accurately about Belgium's colonial history and its exploitation of Africa".

Deze opmerkingen werden overgenomen in het officieel rapport van de werkgroep dat besproken werd op de Algemene Vergadering van de verenigde Naties in september 2019.

Het KMMA wenst de opmerkingen van een werkgroep van de hoogste internationale overheidsinstantie ernstig te nemen.

Voorstel

Gezien de kritiek van vele bezoekers en van de publieke opinie, in het bijzonder vanwege mensen van Afrikaanse origine op het feit dat de huidige ingrepen in de grote rotonde onvoldoende de dekoloniale visie van het heropende AfricaMuseum tot zijn recht laat komen;

Gezien de opmerkingen gemaakt in het Statement to the media by the United Nations Working Group of Experts on People of African Descent, on the conclusion of its official visit to Belgium, 4-11 February 2019 over de nog te aanwezige koloniale propaganda en de racistische opstellingen in het museum;

Gezien de door de bevoegde diensten van het Agentschap Onroerend Erfgoed verplichting de beelden te laten staan omdat ze integraal deel uitmaken van het beschermd gebouw;

Gezien het KMMA eerder heeft beslist de selectie te aanvaarden van de jury bestaande uit museummedewerkers en experten van Afrikaanse origine om Aimé Mpane aan te duiden om een kunstwerk te realiseren voor de grote rotonde;

stelde het KMMA aan Aimé Mpane de vraag of hij zich wou buigen over deze problematiek en over de receptie van zijn werk *Le nouveau souffle. Le Congo bourgeonnant* in deze context. Anders dan bij de organisatie van de wedstrijd, was hij niet langer gebonden aan de eis om geen ingrepen uit te voeren op de beelden, doch werd hem erop gewezen dat mogelijke ingrepen omkeerbaar moesten zijn en werd hij nogmaals geïnformeerd over de visie van het Agentschap Onroerend Erfgoed over de samenhang tussen de beelden en het beschermd gebouw.

Het AfricaMuseum ontving twee van elkaar gescheiden voorstellen:

1. Van Aimé Mpane kwam het voorstel tot uitbreiding van zijn eerste sculptuur. Recht tegenover zijn huidige sculptuur wil hij een nieuwe sculptuur zetten, in dezelfde aard (houten balkenstructuur) en op een zelfde sokkel, maar nu van een schedel, die de schedel van Lusigna voorstelt. Het beeld verwijst dus naar de raid van luitenant-generaal Emile Storms op chef Lusinga op 4 december 1884, waarbij hij diens hoofd afhakte en meenam naar België. De schedel bevond zich tot 1964 in het KMMA en is sindsdien in het bezit van het Koninklijk Belgische Instituut voor Natuurwetenschappen. Deze tweede sculptuur zal de spanning verhogen in de grote rotonde. Tussen de twee beelden in zal de ster van Congo

Vrijstaat nog beter tot zijn recht komen, en een onderdeel worden van de dynamiek die deze twee beelden oproepen.

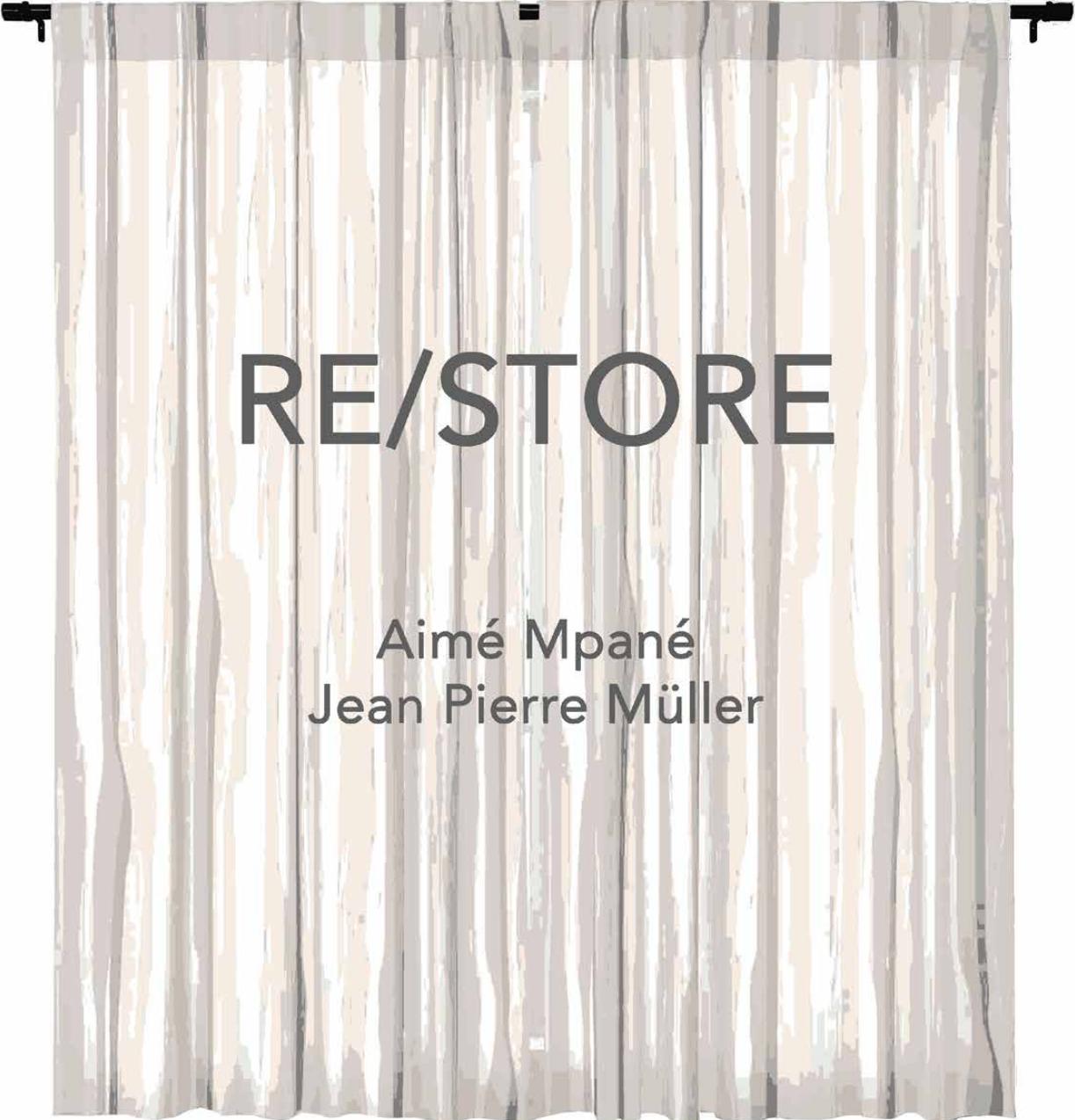
2. Van Aimé Mpane en de Belgische kunstenaar Jean Pierre Müller kwam het voorstel om op ca 30cm afstand van elk van de 16 beelden een gaas te hangen dat bedrukt is met een hedendaags beeld dat door de beide kunstenaars gemaakt is en dat een spanning oproept met het erachter liggende en nog deels zichtbare standbeeld. De ophanging van de gazen zal gebeuren met heel fijne draden of kabels vanaf de hogerliggende 'corniche', uiteraard opnieuw zonder schade te veroorzaken aan het gebouw.

Het KMMA wil beide voorstellen realiseren.

De selectiejury van *Le nouveau souffle. Le Congo bourgeonnant* uitte geen bezwaar nadat hen deze voorstellen werden toegelicht.

RE/STORE

Aimé Mpané
Jean Pierre Müller

In the central rotunda of AfricaMuseum (formerly Museum of Central Africa) in Tervuren (Brussels), King Leopold II's bust has been replaced by a sculpture created by Aimé Mpane. Yet all around are still sixteen tall statues standing proud - most of them "problematic".

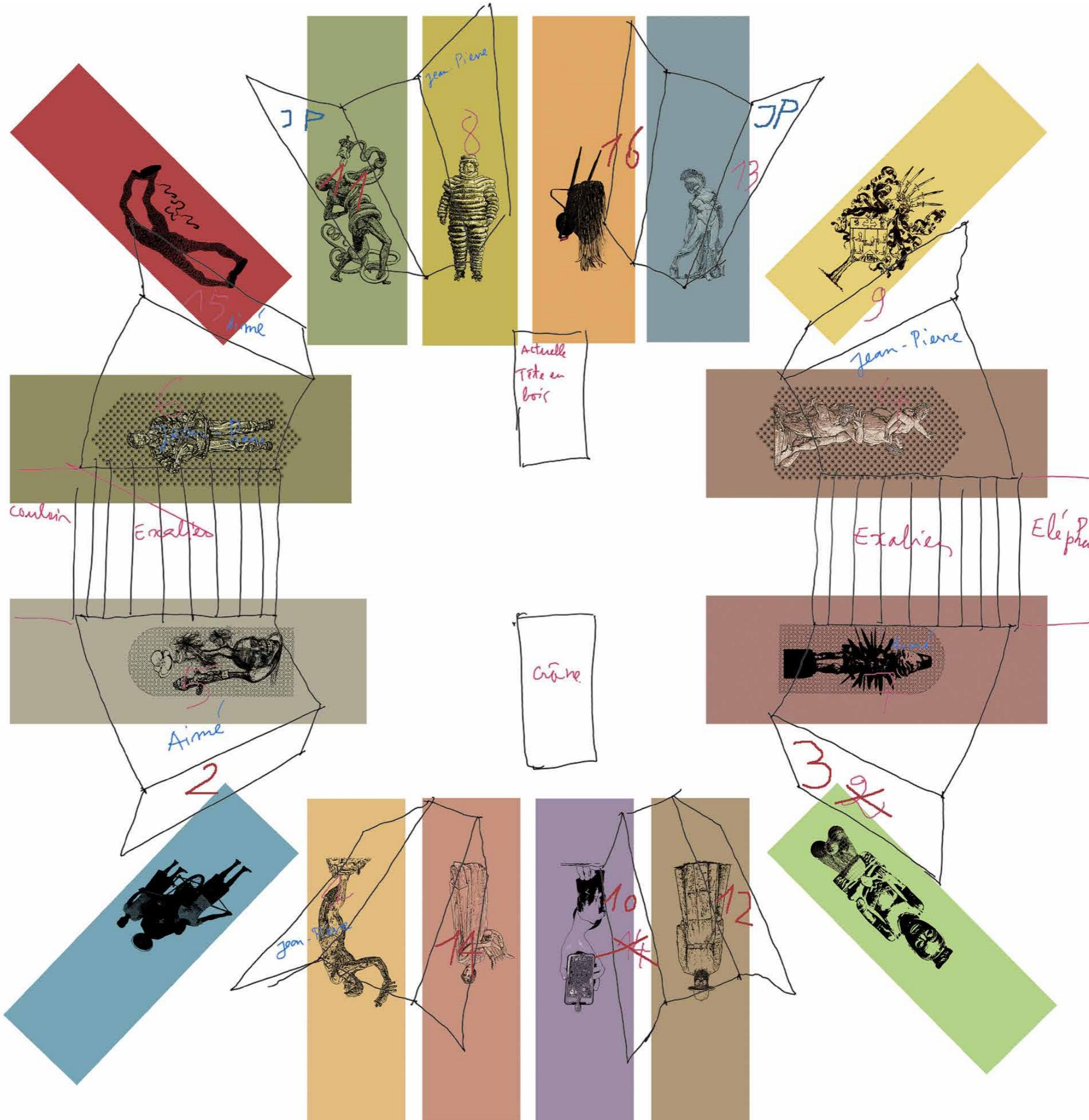
Together, two contemporary artists, one Congolese (Aimé Mpane), the other Belgian (Jean Pierre Müller), confront these statues, their meaning and the history they embody - they both consider it as part of a shared heritage.

The idea is simply to place in front of each sculpture another layer of meaning, with a different image printed on a transparent veil. The added layers will offer the possibility for the viewer to raise questions...

This is not about reparation. It's about restoration.
RE/STORE. New layers for new meanings...

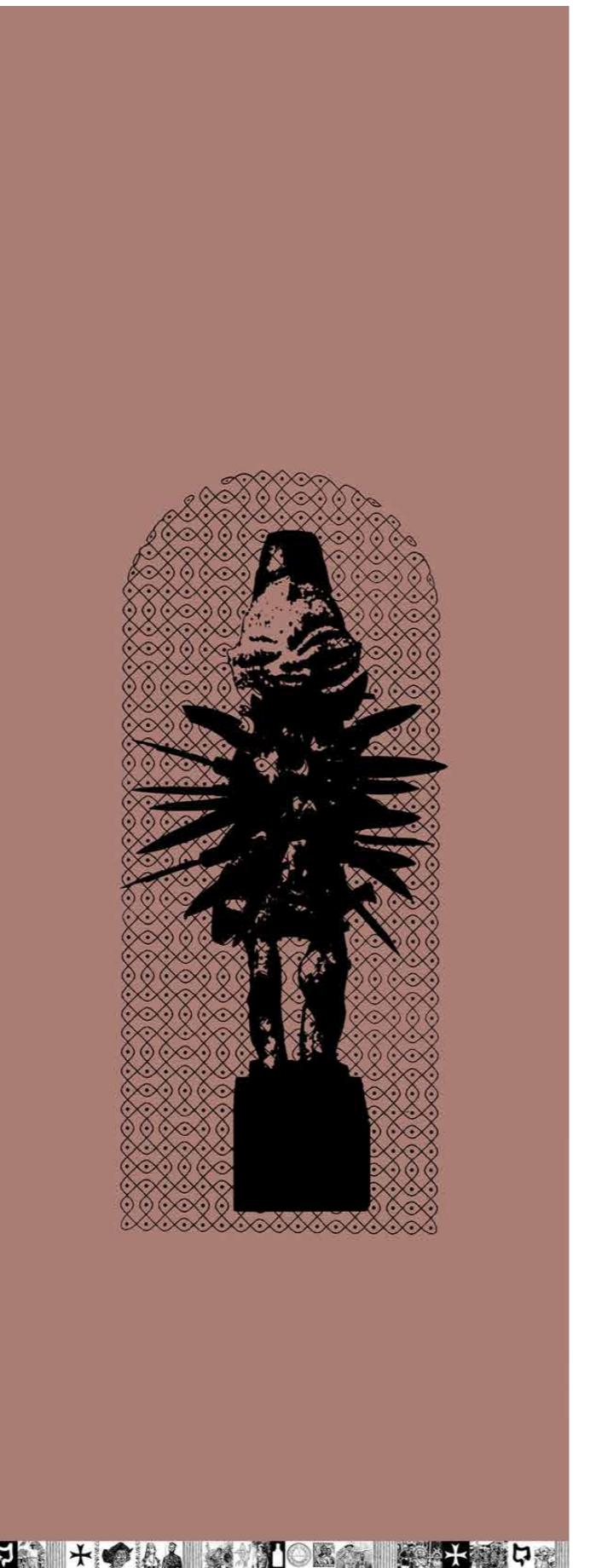

 1. JP	 9. AM
 2. AM	 10. AM
 3. AM	 11. JP
 4. JP	 12. JP
 5. AM	 13. JP
 6. JP	 14. JP
 7. AM	 15. AM
 8. JP	 16. AM

Arsène Matton,
La Belgique apportant la civilisation au Congo,
1922

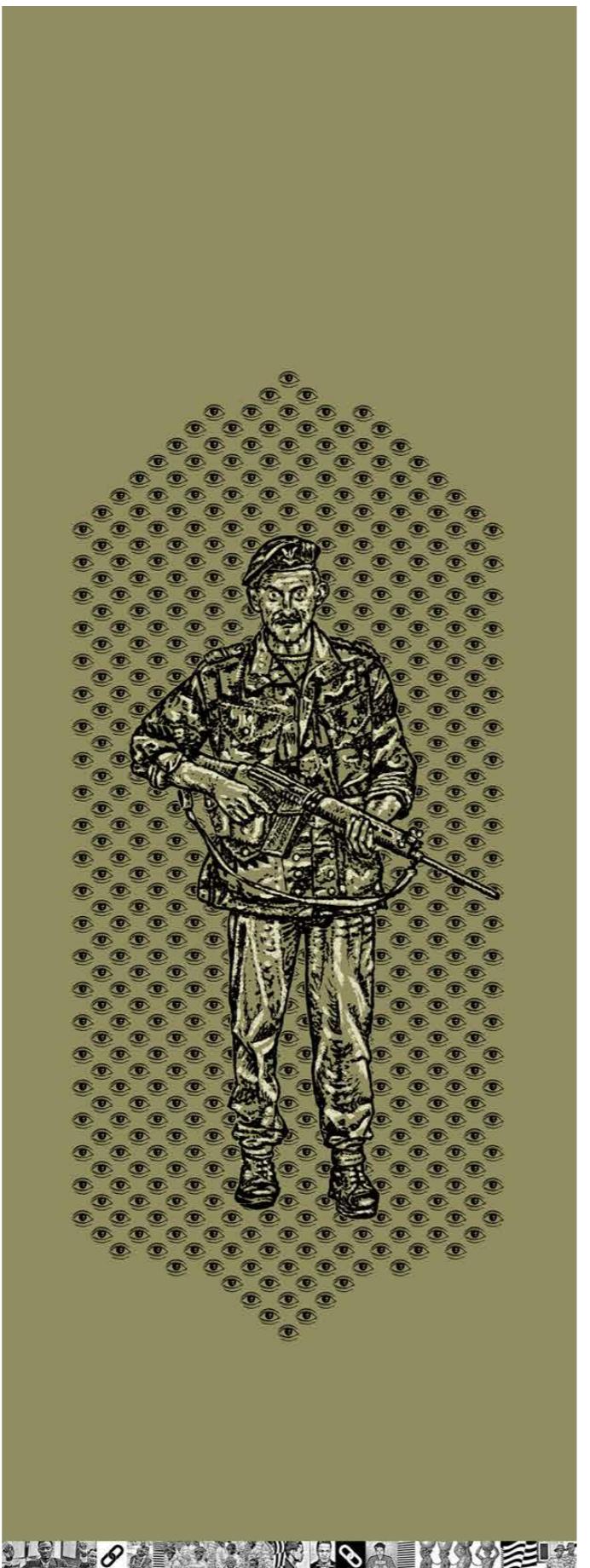

Aimé Mpame,
RE/STORE Civilization,
2019

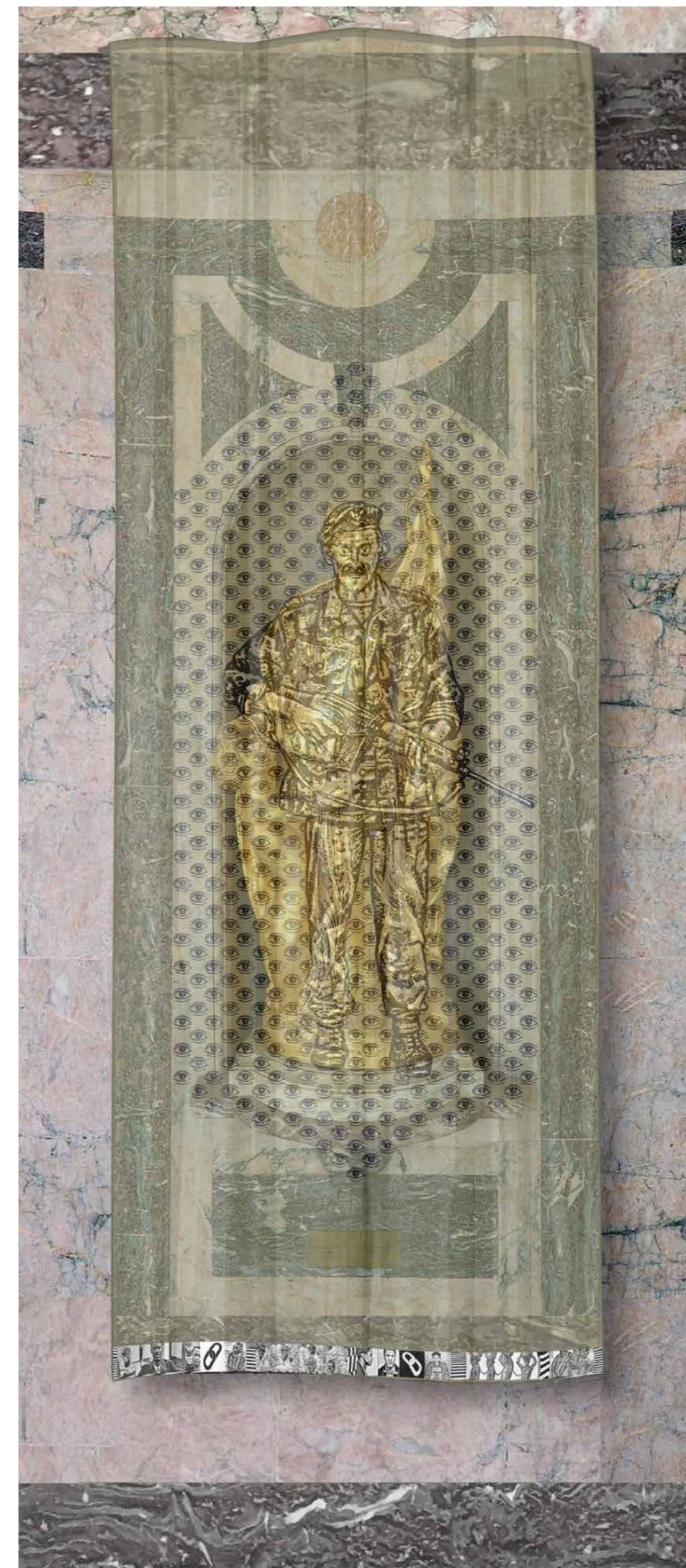

Arsène Matton,
La Belgique apportant la sécurité au Congo, 1921

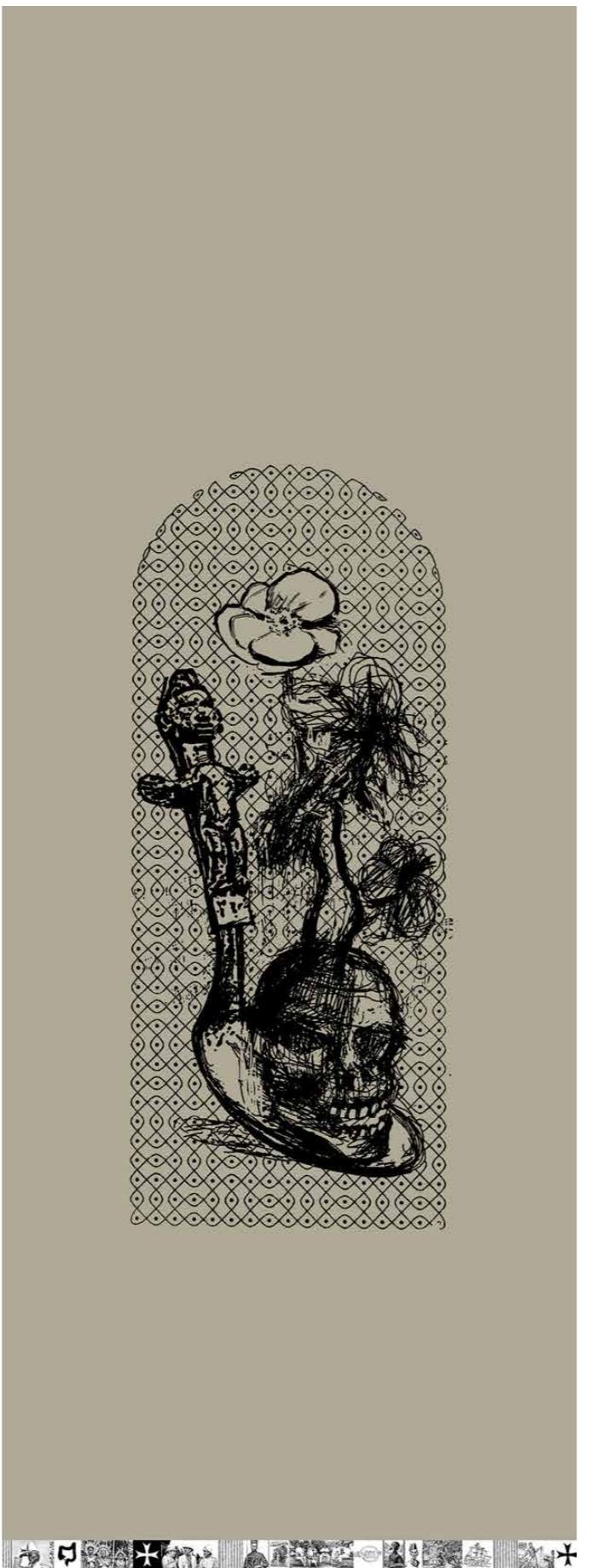

Jean Pierre Müller,
Security RE/STOREd, 2019

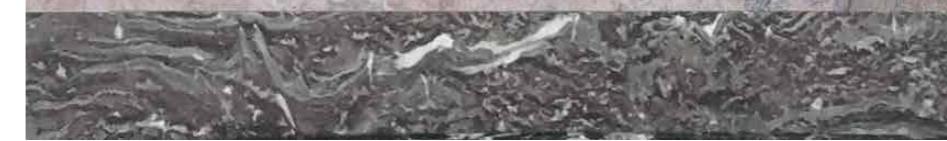
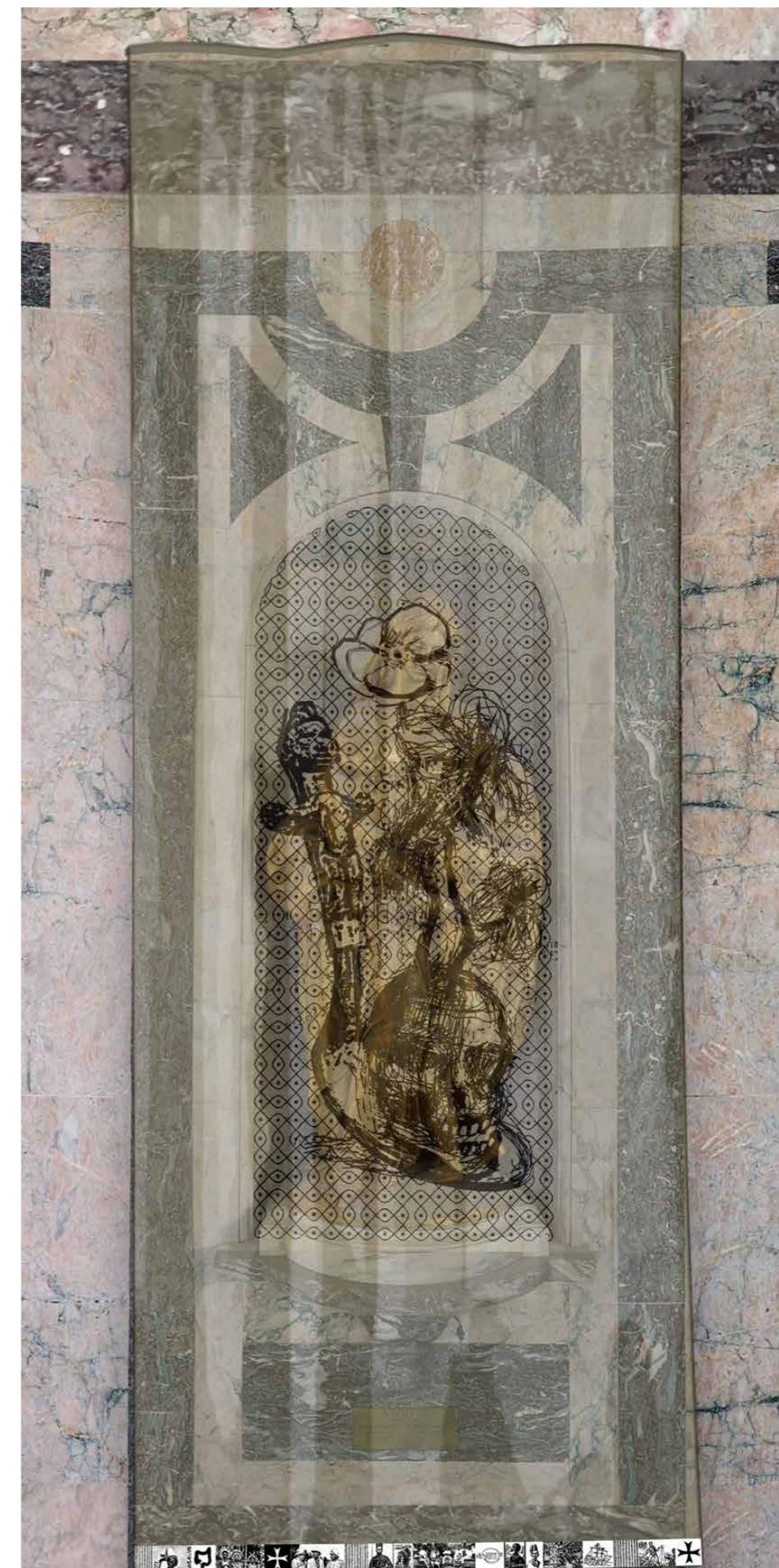

Arsène Matton,
La Belgique apportant le bien-être au Congo

Aimé Mpane,
Well-being RE/STOREd, 2019

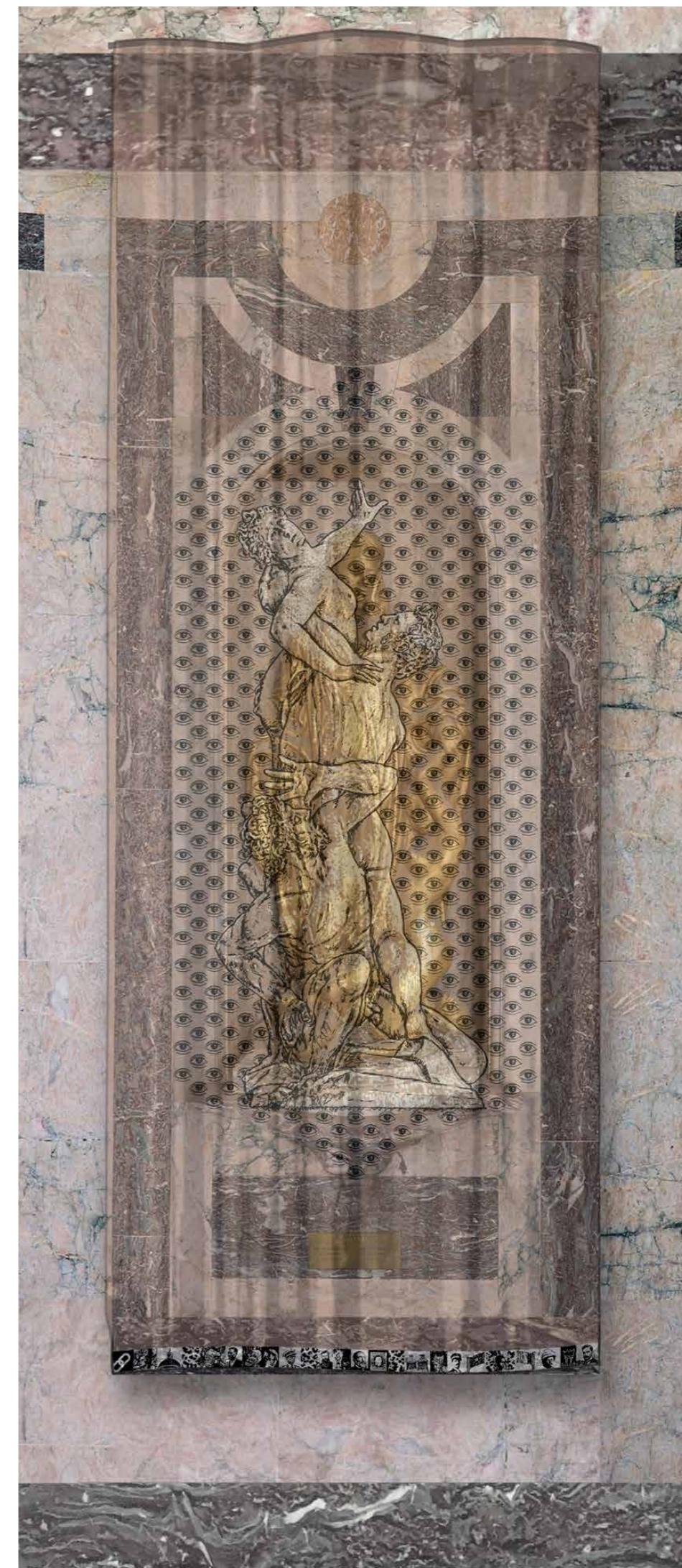

Arsène Matton, *L'esclavage*, 1929

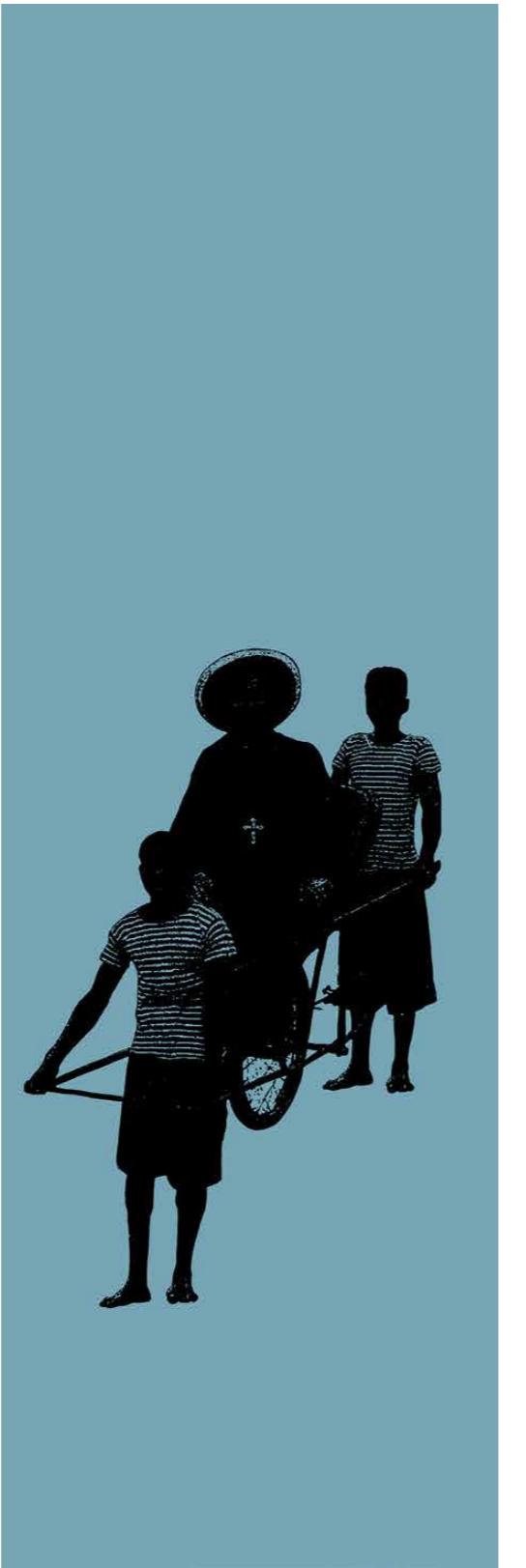

Jean Pierre Müller, *Le viol*, 2019

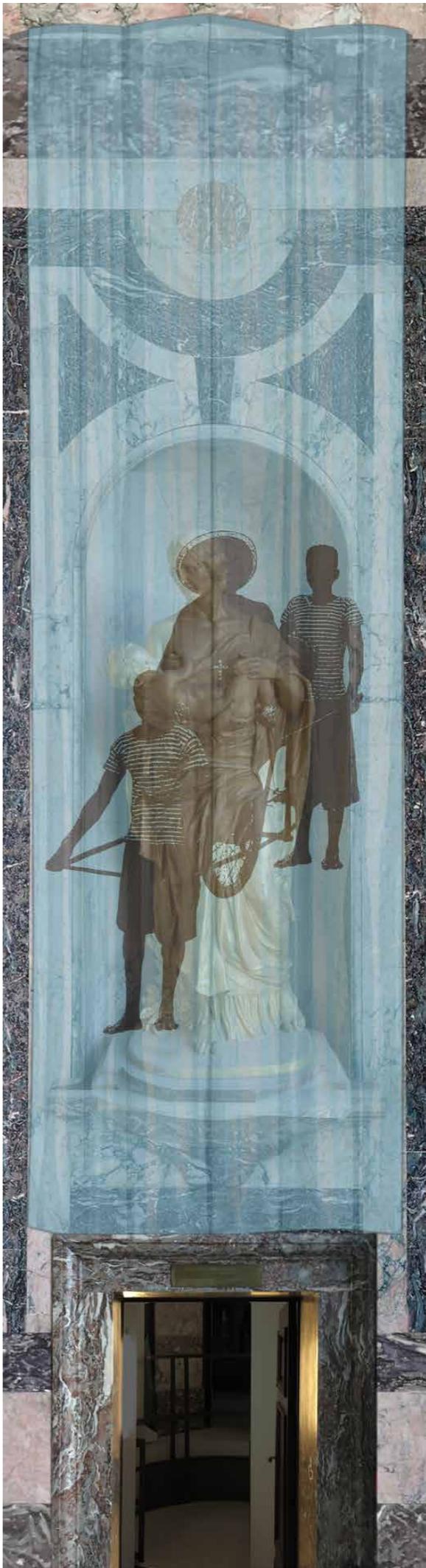

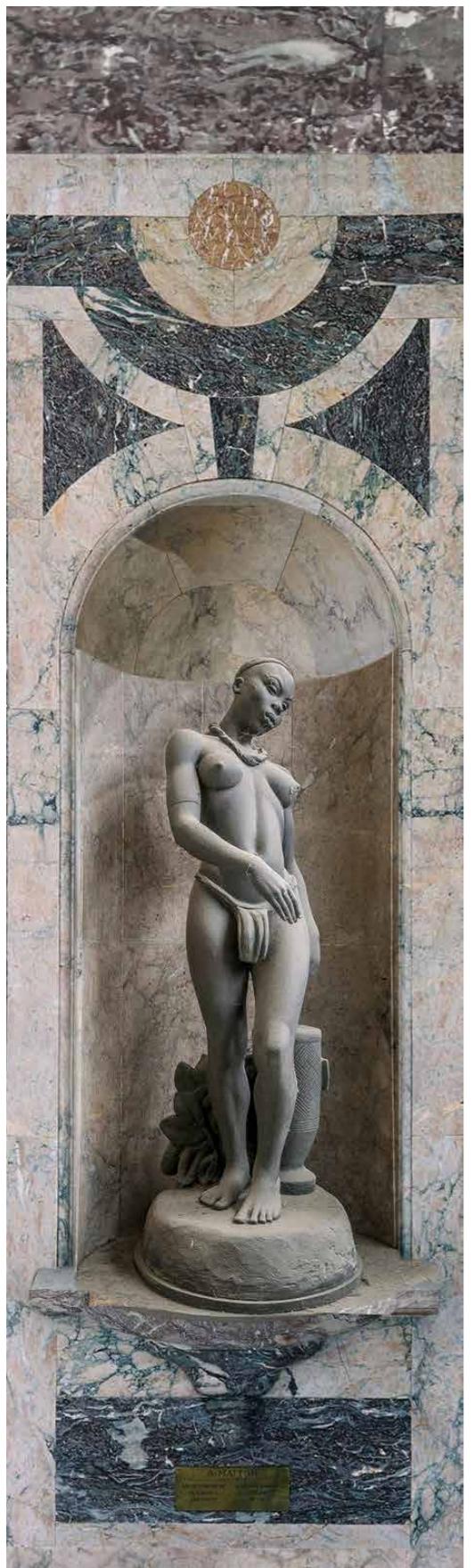

Paul Du Bois, La Charité, 1922-1923

Aimé Mpane,
Charity RE/STOREd, 2019

Arthur Dupagne,
Danseuse au tamtam, 1929

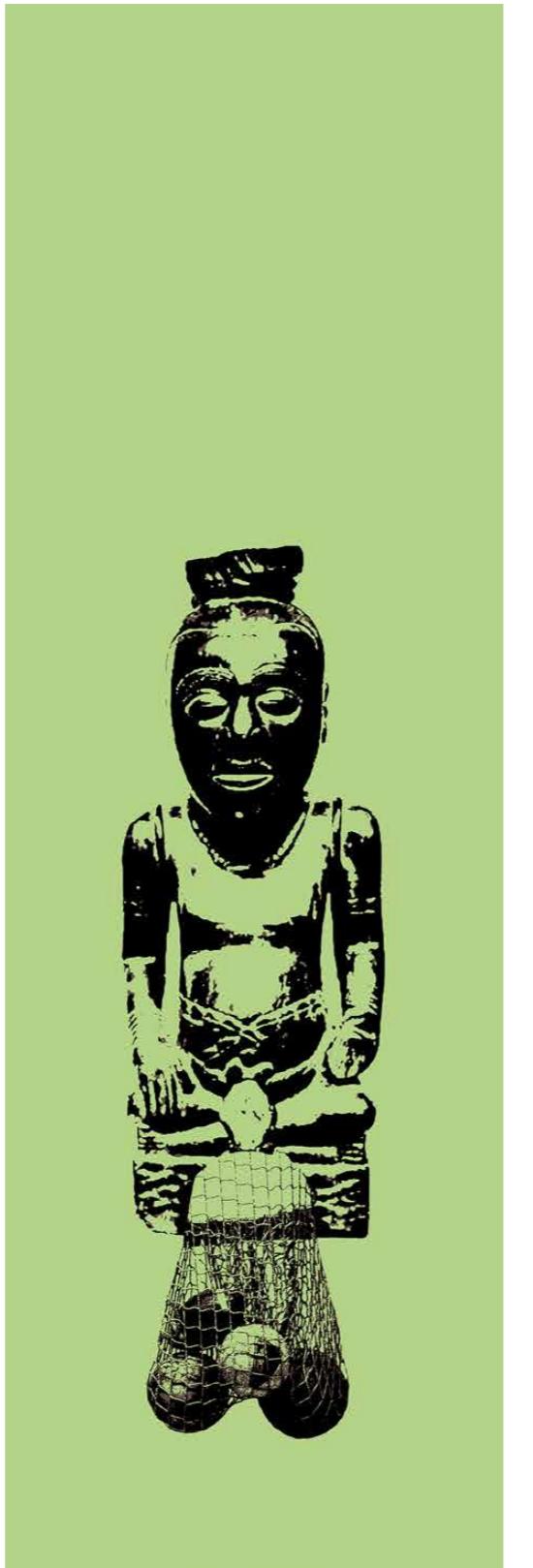

Jean Pierre Müller,
Joueuse de lyre (Cléo de Mérode),
2019

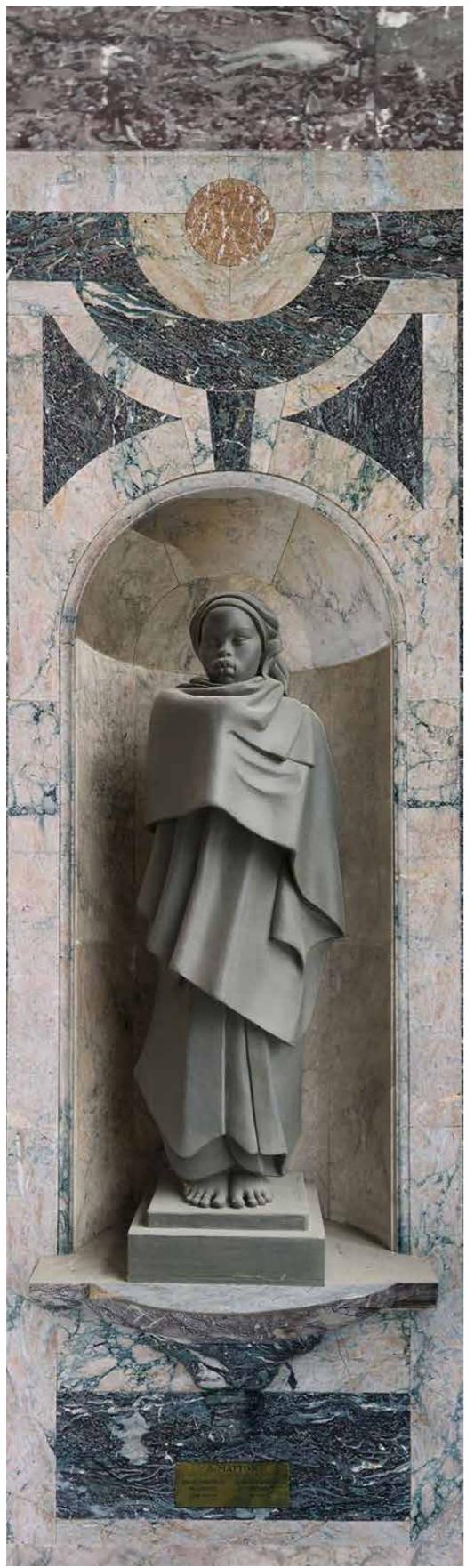

Oscar Jespers,
Négresse à l'amphore, 1924

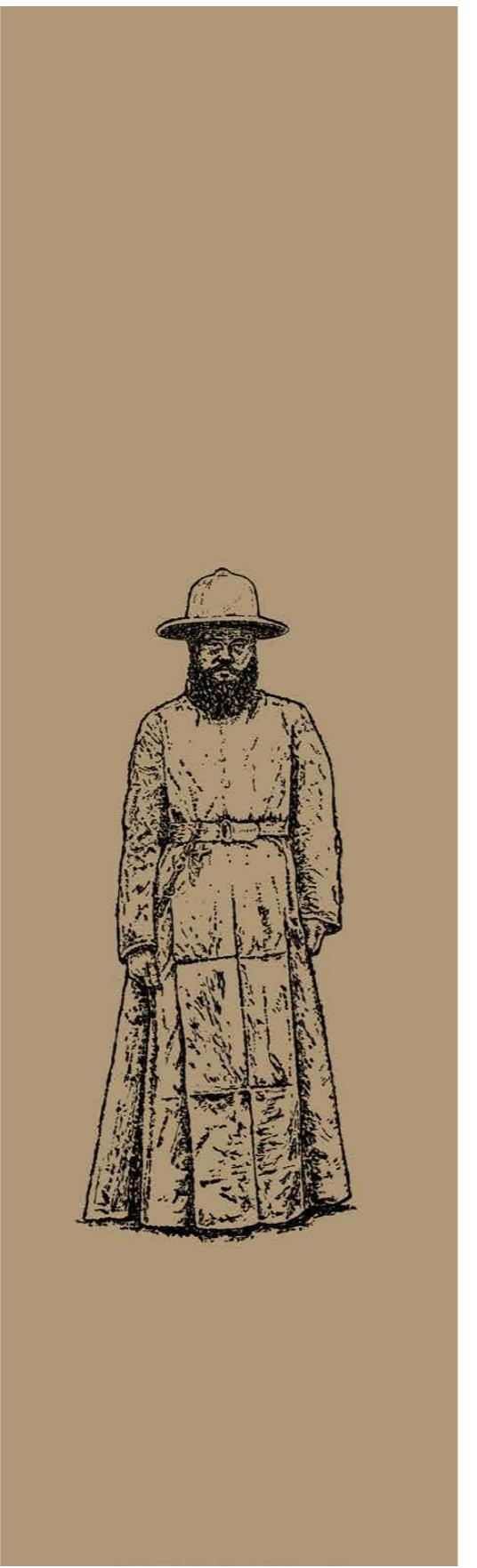

Aimé Mpène,
Bope Pelenge, 2019

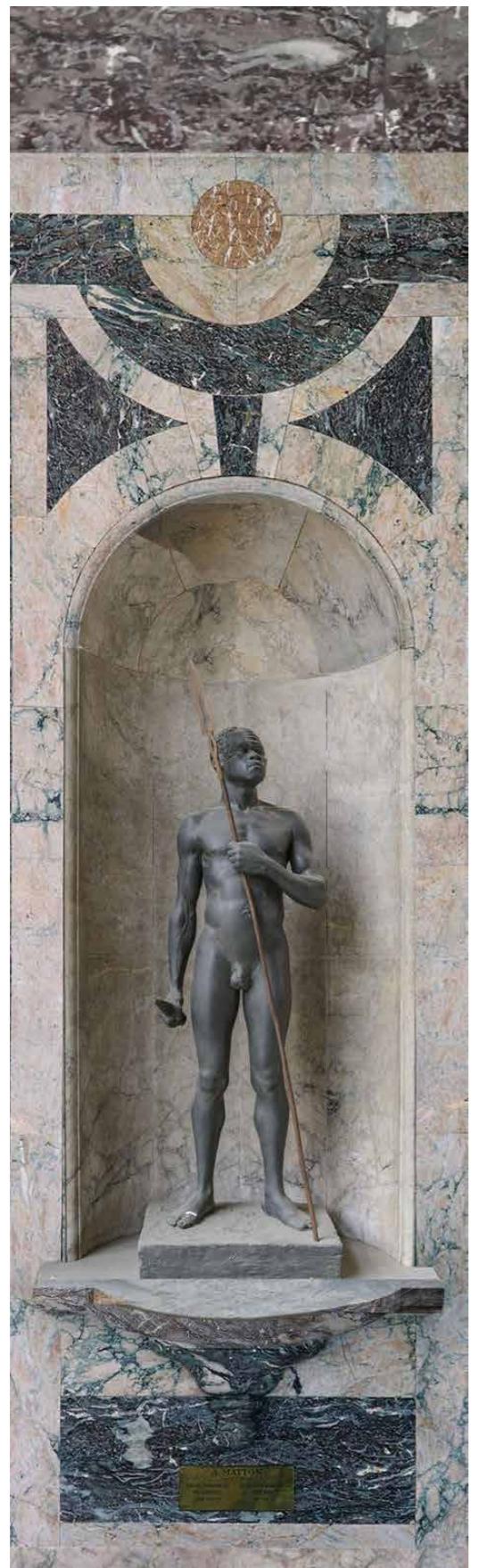

Arthur Dupagne, Saison sèche

Jean Pierre Müller, Drapé, 2019

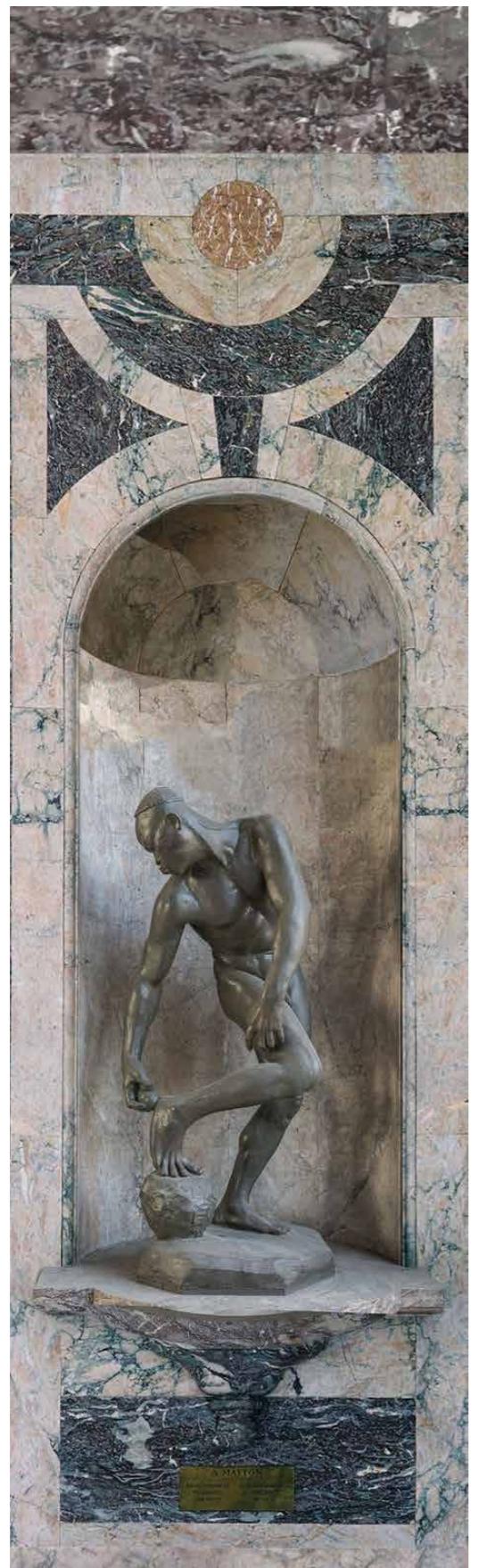

Arthur Dupagne, Le guerrier

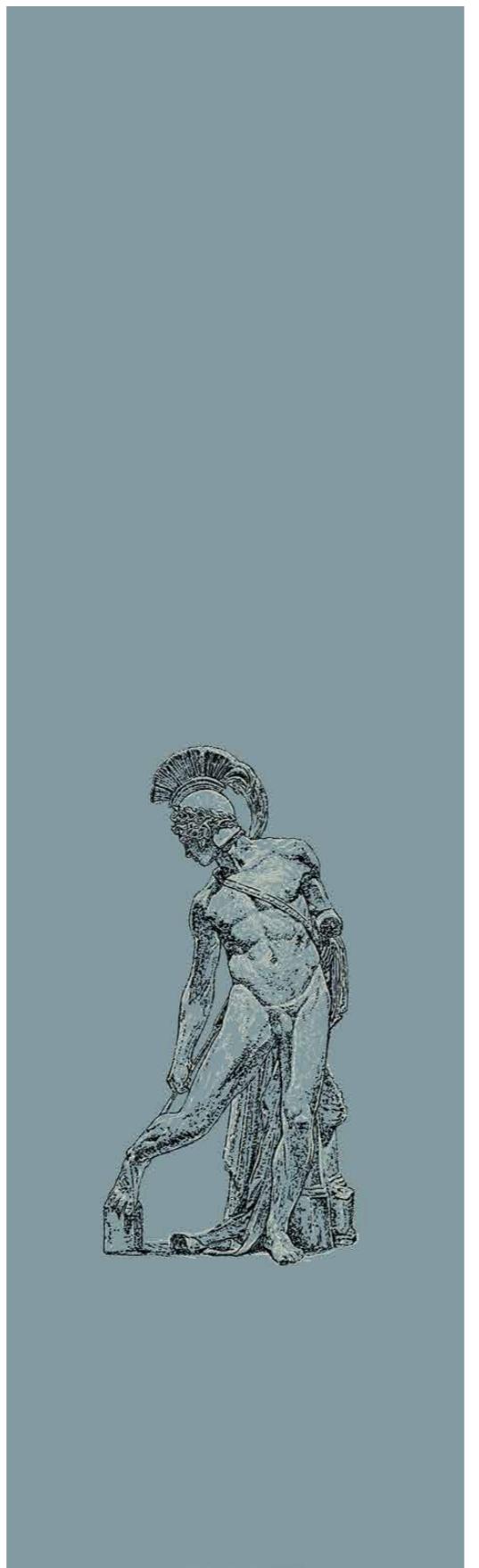

Aimé Mpaine,
RE/STOREd Warrior, 2019

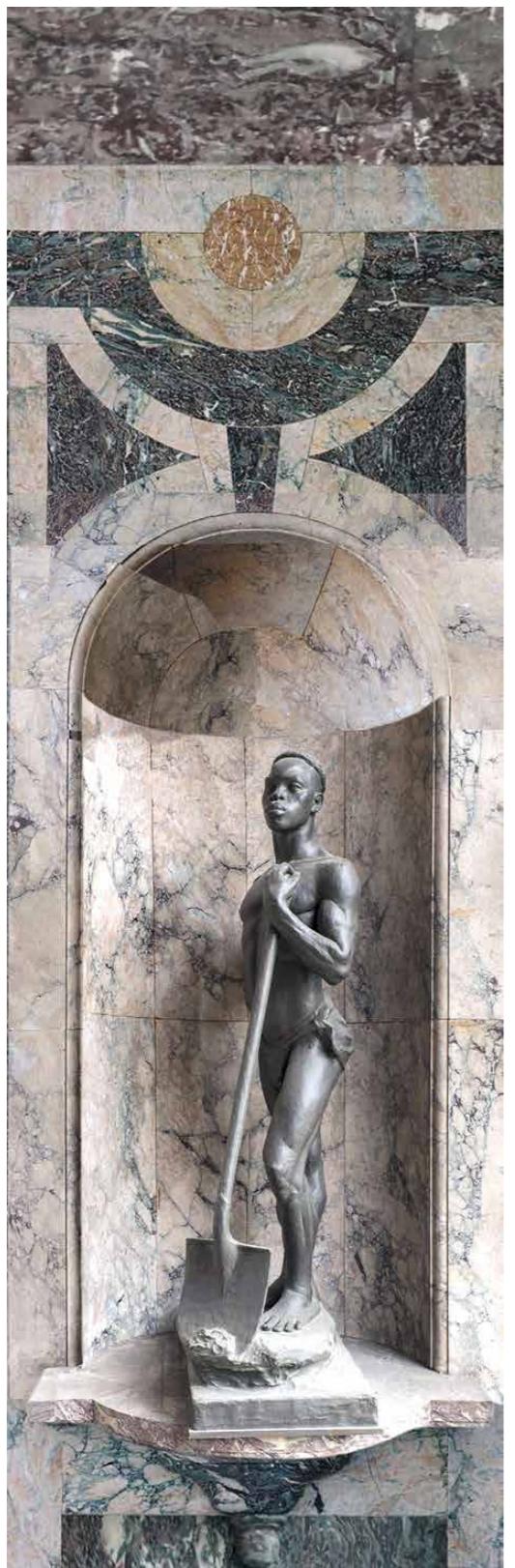

Arthur Dupagne, Homme à sa toilette

Jean Pierre Müller, Achilles, 2019

Arthur Dupagne, Le travailleur

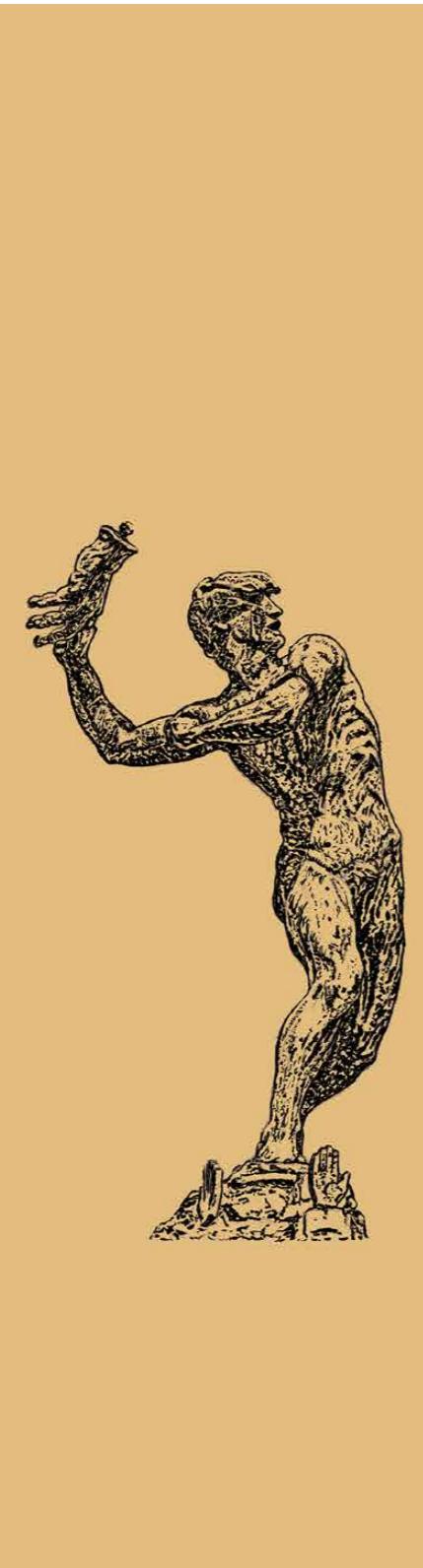

Aimé Mpane, 2019

Frans Huygelen, La Colonie se
réveillant dans la civilisation,
1914-1918

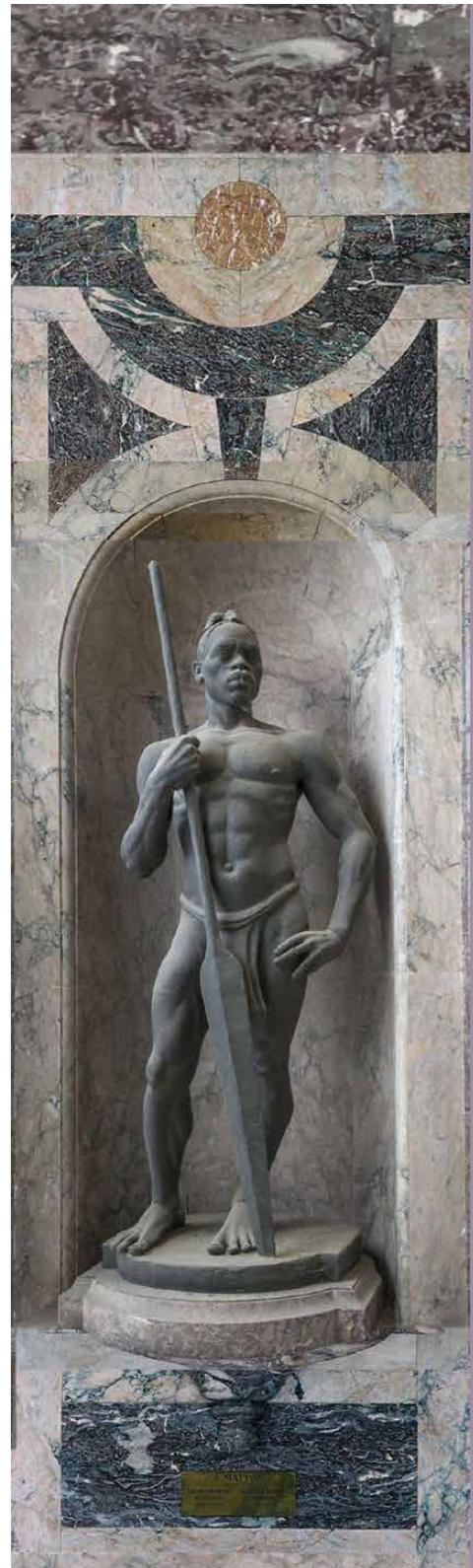
Jean Pierre Müller,
La main lancée, 2019

Ernest Wynants,
L'Afrique féconde, 1924

Jean Pierre Müller,
Rubber Man, 2019

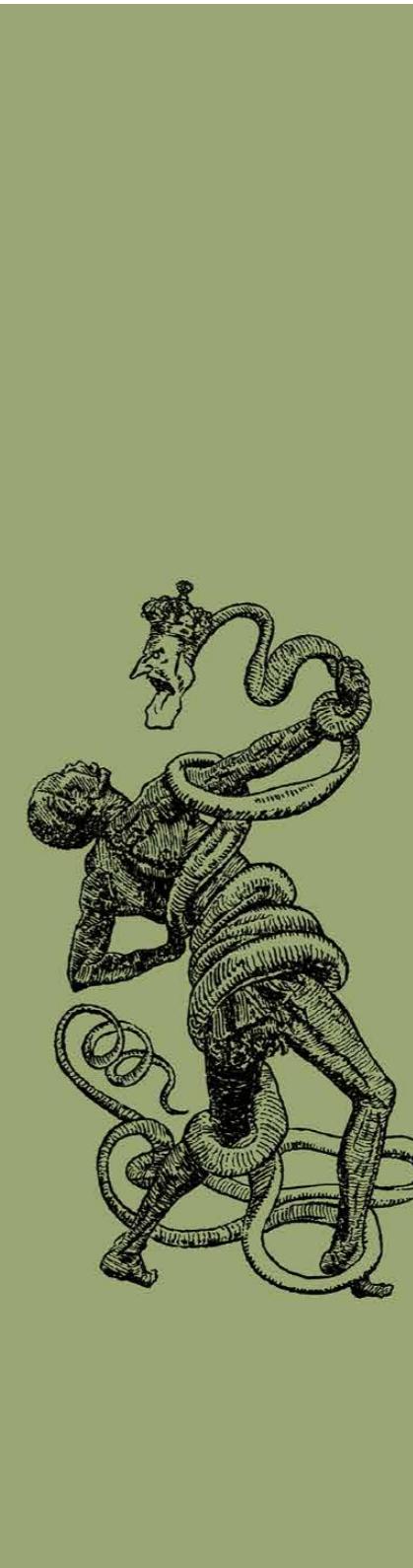
Arthur Dupagne, Le pagayeur

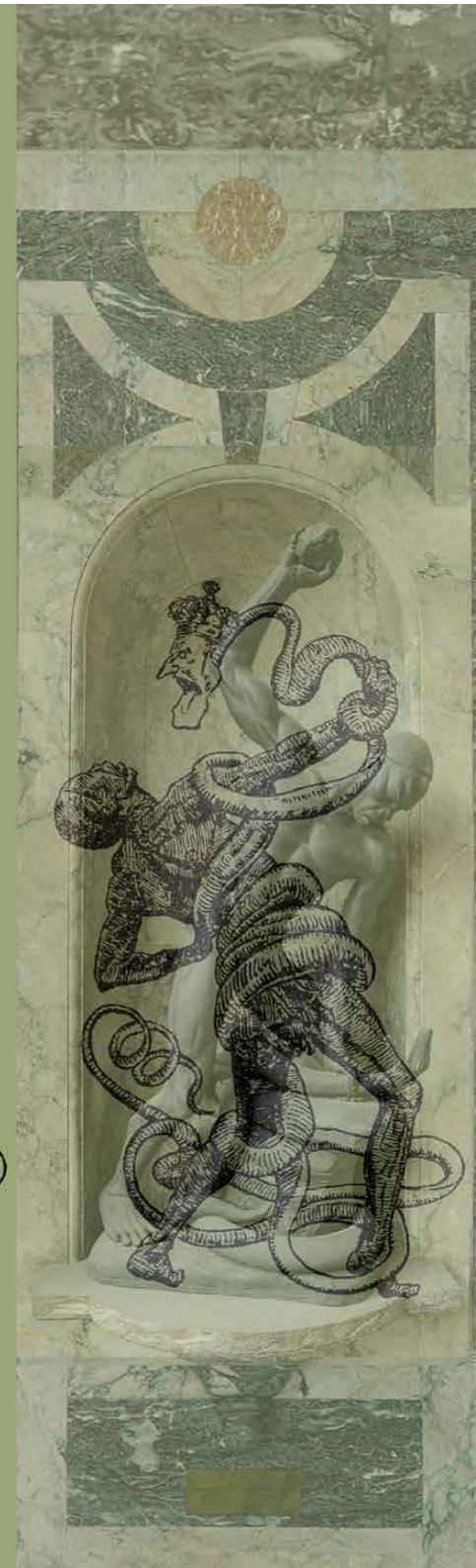
Aimé Mpane, 2019

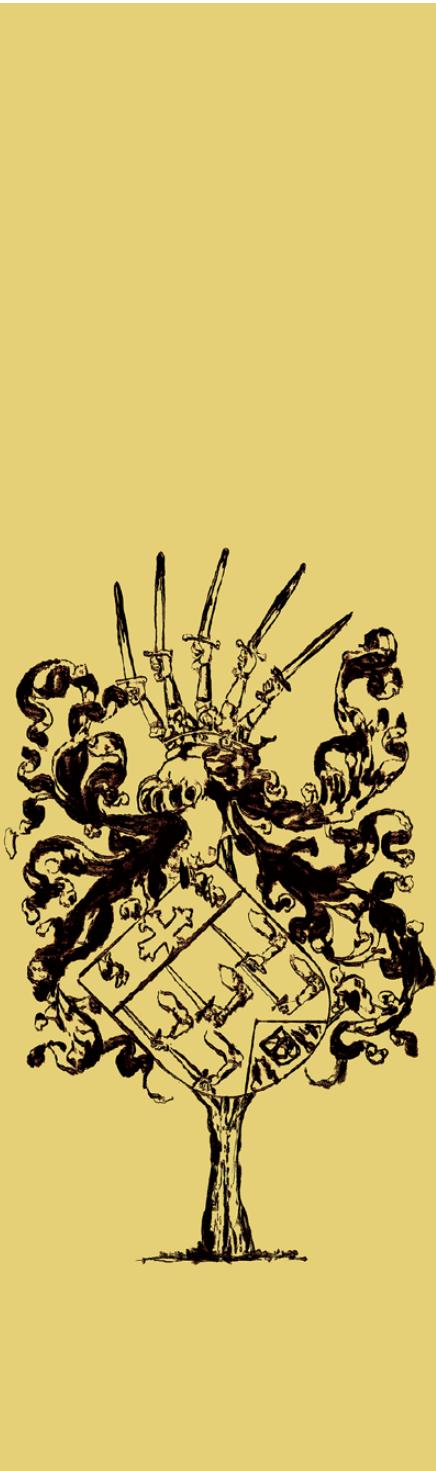

Arthur Dupagne,
La lutte avec le serpent

Jean Pierre Müller,
La lutte avec le serpent, 2019

Godefroid Devreese,
La Justice, 1922 - 1923

Aimé Mpane,
Tree of Justice, 2019

ZAALTEKSTEN

De beelden in de nissen maken integraal deel uit van het beschermd gebouw en mogen niet worden verwijderd. Het museum nodigde de Congolese kunstenaar Aimé Mpame uit om een project op te zetten dat er een tegenwicht aan biedt. Hij ontwierp twee beelden die tegenover elkaar staan. Het ene verwijst naar de verschrikkingen van het verleden (*De schedel van Lusinga*), het andere naar de beloften van de toekomst (*Nieuwe adem of Ontluikend Congo*). Vervolgens werkte hij samen met de Belgische kunstenaar Jean Pierre Müller aan *RE/STORE*, een set van zestien gazen. Die hangen voor de bestaande beelden en voegen er een nieuwe lezing aan toe.

Tegenover zijn werk *Nieuwe adem of Ontluikend Congo* plaatste kunstenaar Aimé Mpame een beeld dat de schedel van chef Lusinga voorstelt. Lusinga leeft op gespannen voet met de Belgische officier Émile Storms, die in mei 1883 aan het Tanganyikameer een militair station had opgericht. Op 4 december 1884 voerde Storms een raid uit op Lusinga's dorp. Het hoofd van de chef werd afgehakt en als oorlogsbuit meegenomen naar België, samen met verschillende van zijn bezittingen. De schedel bevond zich tot 1964 in het KMA. Daarna werd hij overgedragen aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen.

Het lot van het hoofd van Lusinga inspireerde Aimé Mpame om na te denken over tijd, dood en waardigheid: "De schedel van Lusinga komt naar voren uit de duisternis van de geschiedenis en bevraagt het beeld *Nieuwe Adem*. Zo wordt de toeschouwer gedwongen fysiek en mentaal plaats te nemen op de ster in het midden van de rotonde, in de spanning tussen een tragisch verleden en een stralende toekomst."

Aimé Mpame en Jean Pierre Müller zijn twee hedendaagse kunstenaars, de een Congolees, de ander Belg. Met hun kritische blik op een complexe en tegenstrijdige wereld stellen ze de volharding van de Geschiedenis in vraag, zonder toe te geven aan de impasses van het cynisme. Via *RE/STORE* bogen ze zich samen over dit gemeenschappelijk erfgoed, het wezen van de Belgisch-Congolese tragedie.

De bedoeling van *RE/STORE* is niet het verleden uit te wissen zoals bij de afbraak van monumenten, maar de geschiedenis opnieuw te interpreteren. Door afbeeldingen op semitransparant gaas voor de bestaande beelden te hangen, wordt hun historische en ideologische inhoud in vraag gesteld. Tegelijkertijd wordt ruimte gecreëerd voor andere visies op een nog erg aanwezig verleden. Op die manier is *RE/STORE* zowel onthulling als restauratie.

Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa) & Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *RE/STORE - 16 veils for the Grand Rotunda* (*RE/STORE - 16 gazen voor de Grote Rotonde*) / *RE/STORE - 16 voiles pour la Grande Rotonde*). Brussels. 2019. Digital and silkscreen print on fabric. 2019.11.1

1. Arsène Matton (Belgian, 1873-1953). *België schenkt de beschaving aan Congo / La Belgique apportant la civilisation au Congo* (Belgium brings civilisation to Congo). 1922. Gilt bronze. HO.0.1.333

Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa) with Jean Pierre Müller. *Civilisation RE/STOREd* (*Beschaving RE/STOREd / Civilisation RE/STOREd*). Brussels. 2019. Digital and silkscreen print on fabric. 2019.11.1.1

“Kolonialisme gaat ervan uit dat de veroverde volkeren achterlijk en ‘sub-humaan’ zijn op alle niveaus – cultureel, religieus, technologisch of institutioneel. Oprijzend uit de diepten waar ze werden verborgen gehouden, verscheuren de rijkdom en diversiteit van de prekoloniale beschavingen het fetisj-lichaam.” (Aimé Mpane)

2. Arsène Matton (Belgian, 1873-1953). *België schenkt zijn steun aan Congo / La Belgique apportant la sécurité au Congo* (Belgium brings security to Congo). 1921. Gilt bronze. HO.0.1.332

Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels) with Aimé Mpane. *Security RE/STOREd* (*Zekerheid RE/STOREd / Sécurité RE/STOREd*). Brussels. 2019. Digital and silkscreen print on fabric. 2019.11.1.2

Een Belgisch paracommando in Stanleystad in 1964 op het moment van de onderdrukking van de Simba-rebellen (naar een illustratie van C. McNab). De formele onafhankelijkheid van Congo in 1960 betekent niet onmiddellijk het einde van de buitenlandse tussenkomsten.

3. Arsène Matton (Belgian, 1873-1953). *België schenkt de welstand aan Congo / La Belgique apportant le bien-être au Congo* (Belgium brings well-being to Congo). (1921 or 1922). Gilt bronze. HO.0.1.331

Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa) with Jean Pierre Müller. *Well-being RE/STOREd* (*Welzijn RE/STOREd / Le bien-être RE/STOREd*). Brussels. 2019. Digital and silkscreen print on fabric. 2019.11.1.3

"Het welzijn dat België beweerde met zich mee te brengen, was gebaseerd op het katholicisme. Sinds einde 15e eeuw hadden de Kongo-koningen het katholicisme omarmd. De Congolese kunstenaars van die tijd hebben deze vreemde lepel vervaardigd in de vorm van een kruisbeeld. Hier bevattet hij een schedel, waaruit nieuwe hoop rijst." (Aimé Mpane)

4. Arsène Matton (Belgian, 1873-1953). *Slavernij / L'Esclavage* (Slavery). 1929. Gilt bronze. HO.0.1.330
Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels) with Aimé Mpane. *Le Viol* (De verkrachting / The rape). Brussels. 2019. Digital and silkscreen print on fabric. 2019.11.1.4

Naar *De Sabijnse maagdenroof* van Giambologna (1529-1608), Vlaams beeldhouwer die in Italië werkte. "Sinds mensenheugen is verkrachting aangewend als wapen bij overwinning en dominantie – in Congo was dat niet anders. De koloniale propaganda schreef de rol van slavenhandelaar/verkrachter toe aan de sensuele en gluiperige Arabier." (Jean Pierre Müller)

5. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *De werker / Le Travailleur* (The worker). [s.d.]. Plaster and paint. HO.1966.24.1
Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa). *Métamorphose* (Metamorfose / Metamorphosis). Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.5

Het voluptueuze en sensuele lichaam van de Afrikaanse vrouw lijkt gemaakt om de kolonisor te behagen; dat van de Congolese man, bijna-goddelijke gespierd, lijkt voorbestemd voor onophoudelijk labeur, ten voordele van zijn witte meerdere.

6. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *Gevecht met de slang / La Lutte avec le serpent* (Combat with snake). [s.d.]. Plaster and paint. HO.0.1.977
Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *La Lutte avec le serpent* (Het gevecht met de slang / Combat with snake). Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.6

Het beeld van de rubberslang met het hoofd van de koning is geïnspireerd op een illustratie van Linley Sambourne uit 1906. De wandaden begaan in de Onafhankelijke Congostaat hebben geleid tot een ongeziene internationale protestcampagne.

7. Ernest Wynants (Belgian, 1878-1964). *Het vruchtbare Afrika / L'Afrique féconde* (Fertile Africa). 1924. Gilt bronze. HO.0.1.334

Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *Rubber Man*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.7

“De originele mascotte van een grote bandenfabrikant hangt hier voor het beeld van *Het vruchtbare Afrika*. De uitvinding van de opblaasbare binnenband in 1888 gaf aanleiding tot een ware rubberkoorts, die ontelbaar veel slachtoffers heeft gemaakt in Congo.” (Jean Pierre Müller)

8. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *De krieger / Le Guerrier* (The Warrior). [s.d.]. Plaster and paint.

HO.1966.24.3

Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa) *Bananes à jeter* (Weg te gooien bananen / Throwaway bananas). Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.8

Het gespierde en hyperseksuele lichaam van de Afrikaanse man, fantasma van de Europeanen, wordt ontmand voorgesteld door beeldhouwer Dupagne. Aimé Mpane roept hier op om eens en voor altijd de stereotypen te laten vallen.

9. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *Man aan zijn toilet / Homme à sa toilette* (Man at his toilette).

[s.d.]. Plaster and paint. HO.0.1.980

Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *Achilles*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.9

Man aan zijn toilet van Arthur Dupagne doet denken aan het beeld van Charles Gumery (1827-1871), dat een gewonde Achilles voorstelt. Vervrouwelijking en dodelijke zwakte: het geduchte lichaam van de zwarte man wordt tot tweemaal toe bezworen.

10. Godefroid Devreese (Belgian, 1861-1941). *De gerechtigheid / La Justice* (Justice). 1922 – 1923. Gilt bronze. HO.0.1.335

Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa). *Tree of Justice* (De boom der Gerechtigheid / L'Arbre de Justice). Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.10

Het embleem van Nzinga Mvemba (Afonso I, 1456-1543), eerste christelijke monarch van het Kongo koninkrijk, hangt voor het symbool van het Belgische rechtssysteem: Vrouwe Justitia, uitgerust met zwaard en weegschaal. De eerste contacten met Portugal leken veelbelovend, maar de zaken liepen al snel fout bij de gestage groei van de slavenhandel.

11. Oscar Jespers (Belgian, 1887-1970). *Negervrouw met kruik / Négresse à l'amphore* (Negress with amphora). 1924. Gilt bronze. HO.0.1.329
Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa). *Bope Pelenge*. Brussels. 2019.
Digital print on fabric. 2019.11.1.11

“Trouw aan de esthetiek van zijn tijd, gebruikte Oscar Jespers eenvoudige vormen om de Afrikaanse vrouw voor te stellen. Het standbeeld van koning Kuba Bope dwingt respect en waardigheid af. De ballen zouden naar voetballers kunnen verwijzen – de enige Afrikaanse koningen die vandaag nog respect afdwingen.” (Aimé Mpane)

12. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *Droog seizoen / Saison sèche* (Dry season). [s.d.]. Plaster and paint. HO.0.1.979
Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *Drapé* (Gordijn / Drape). Brussels. 2019.
Digital print on fabric. 2019.11.1.12

“De katholieke missies vormden een van de steunpilaren van de koloniale onderneming. Als gezant van God en van België, belichaamde de missionaris de spirituele en raciale superioriteit van de bezetter.” (Jean Pierre Müller)

13. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *De roeier / Le Pagayeur* (The Rower). [s.d.]. Plaster and paint. HO.0.1.488
Aimé Mpane (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa). *Lukasa memory board*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.13

“Deze roeier van Arthur Dupagne – robuust, toegewijd en zonder enige vorm van intelligentie – belichaamt de ideale Congolees. De Luba chefs bezaten echter wel de lukasa, een instrument voor topografische en chronologische archivering, een voorbeeld van de complexe technologie die gebruikt wordt om de belangrijke gebeurtenissen uit hun geschiedenis weer op te roepen.” (Aimé Mpane). In de zaal Talen en Muziek worden drie

lukasa tentoongesteld, een vierde in de zaal Lange Geschiedenis.

14. Arthur Dupagne (Belgian, 1895-1961). *Danseres met tamtam / Danseuse au tamtam*, 1929. Plaster and paint.
HO.0.1.981

Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *Joueuse de lyre (Cléo) (De lierspeelster (Cleo) / The lyre player (Cleo))*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.14

"Leopold II viel voor de charmes van de beroemde danseres en glamour-icoon Cléo de Mérode. De monarch hoopte dat zijn laatste maîtresse, Blanche Delacroix, 'barones Vaughan', zijn erfgename zou worden." (Jean Pierre Müller)

15. Frans Huygelen (Belgian, 1878-1940). *België zoekt nieuwe arbeidsvelden / L'Expansion belge* (The expansion of Belgium). 1914-1918. Gilt bronze. HO.0.1.3

Jean Pierre Müller (Belgian, 1967 – lives and works in Brussels). *La Main lancée (De geworpen hand / The thrown hand)*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.15

"Silvius Brabo heeft de hand van de reus Antigoon afgehakt en werpt ze in de rivier. De legende inspireerde Jef Lambeaux tot dit beeld – dat het symbool van Antwerpen zou worden – in 1887, op een moment waarop in Congo een regime van algemene dwangarbeid van kracht was. Dit systeem was gebaseerd op een terreurbewind, geïllustreerd door het schandaal van de afgehakte handen." (Jean Pierre Müller)

16. Paul Du Bois (Belgian, 1859-1935). *De naastenliefde / La Charité (Charity)*. 1922-1923. Gilt bronze. HO.0.1.328 (note: historical plate displays year of birth and year of death of the French sculptor with the same name)

Aimé Mpáne (Congolese, 1968 – lives and works in Brussels and Kinshasa). *Charity begins at home (Ieder is zichzelf het naast / Charité bien ordonnée commence par soi-même)*. Brussels. 2019. Digital print on fabric. 2019.11.1.16

"Ieder is zichzelf het naast. De man van de Kerk troont bovenaan de koloniale piramide. Hij heeft controle over de zielen, leidt het onderwijs, dicteert de moraal, veroordeelt naaktheid, waarzeggerij, de rituelen. Om het woord van God uit

te dragen, volstaat het dat hijzelf gedragen wordt.” (Aimé Mpane)

AIMÉ MPANE

Congolese, b. 1968

Lives and works in Kinshasa, Democratic Republic of the Congo and Brussels, Belgium

EDUCATION

2000 MFA, Painting and tri-dimensional Research, Ecole Nationale Supérieure des Arts Visuels, La Cambre, Brussels, Belgium

1990 BFA, Monumental painting, Académie des Beaux-Arts, Kinshasa, Democratic Republic of Congo

1987 Sculpture, Institut des Beaux-Arts, Kinshasa, Democratic Republic of Congo

SELECTED SOLO EXHIBITIONS

2020 - *Transplantation*, Fabrique de l'esprit, Espace Saint Pierre, Senlis, France

2019 - *Colonialism : Facing Our Past's Histories*, Bernice Steinbaum Gallery, Miami, FL, USA

2018 - *Ich habe vergessen zu träumen*, MKK Museum, Dortmund, Germany

2017 - *I forgot to dream*, Mill –Ianchelevici Museum, La Louvière, Belgium

2016 - *Aimé Mpaine*, University of Wyoming Art Museum, Laramie, WY, USA

2013 - *A Dual Perspective*, Haines Gallery, San Francisco, CA, USA

- *The Rape/Le Viol*, Skoto Gallery, New York, NY, USA

2012 - *Médiatine*, Brussels, Belgium

2011 - *Une image n'est jamais seule*, la Vénerie, Brussels, Belgium

- *Ekoma bongo*, Museum of Katanga. Lubumbashi, Democratic Republic of Congo

- *Erasred*, Skoto Gallery, New York, NY, USA

2010 - *Ekoma bongo*, Centre Culturel Français, Halle de la Gombé, Kinshasa, Democratic Republic of Congo

- *Faces*, Skoto Gallery, New York, NY, USA

2007 - *One-Man Exhibition: Aime Mpaine*, Station Museum of Contemporary Art, Houston, USA

- *Mises à nu*, Médiatine, Brussels, Belgium

2006 - *Bach to Congo*, Skoto Gallery, New York, NY, USA

- *DAK'ART*, Biennale de Dakar, Senegal

2003 - Havana Biennial, Cuba

2002 - Museum of Katanga, Lubumbashi, Democratic Republic of Congo

1997 - Rops Centre, Brussels, Belgium

1993 - Riviera Hotel, Pointe Noire, Democratic Republic of Congo

SELECTED GROUP EXHIBITIONS

2020 - January 19th : Asia Society Museum, New York, NY ,USA

- March 21th : Aga Khan Museum, Toronto, Canada

- September 7th : Aga Khan Museum, Toronto, Canada

2019 - *Modèle noir de Géricault à Manet et aujourd'hui*, Musée d'Orsay, Paris, France
(voir annexe)

- the exhibition *Sanctuary*,Smart Museum, Chicago, IL (USA)

- ARTZUID 2019 Amsterdam Sculpture Biennial, Amsterdam, Netherlands

- September 13th, « the exhibition *Sanctuary* » Asia Society Museum, New York, NY ,USA

- *Congo*, Museum Rietberg, Zürich, Swiss

- *WAT*,World Art Tokyo project of Art Fair Tokyo 2019, Tokyo, Japan

- *Likenesses*, Haines Gallery, San Francisco, CA

2018 - *Posing Modernity: The Black Model from Manet and Matisse today*, Columbia University,New York, NY, USA

- *CONGOVERPR!NT*, Museum of image imprimée de La Louvière, Belgium

- *AfricaMuseum @ EgmontPalace*, Palais d'Egmont, Bruxelles, Belgium

2017 - *What is Peace*, Museum für Kunst und Kulturgeschichte, Dortmund, Germany

- *Untitled Art Fair Miami*, contemporary art fair, Miami, USA
- the exhibition *Sanctuary » Fort Mason Center for Art & Culture's Handles*, San Francisco, CA, USA
- *To See Is to Have: Navigating Today's Art Ecosystem*, McNay Art Museum , Austin, TX USA
- *La fuite*, Fondation Blachère , Apt, France
- *Les éclaireurs, sculpteurs d'Afrique*, Palais des Papes, Avignon, France
- *Balises*, la ferme chez Nelly, Tourinnes-la-Grosse, Belgium
- 2016 - *Double Take: African Innovations*, Brooklyn Museum, NY, USA
- 2015 - *Piece by Piece: Building a Collection*, Kemper Museum of Contemporary Art, Kansas City, MO, USA
- 2014 - *DAK'ART*, Biennale de Dakar, Senegal
 - *Fundamental Abstraction III*, Haines Gallery, San Francisco, CA
- 2013 - *Shaping Power: Luba Masterworks from the Royal Museum for Central Africa*, Los Angeles County Museum of Art, Los Angeles, CA, USA
 - *Carnaval*, Fondation d'art contemporain Francès, Paris, France
 - *Empire*, FiveMyles, Brooklyn, NY, USA
- 2012 - *Thrown Together*, NOMAD, Brussels, Belgium
- 2011 - *Escaut. Rives, Derives: Festival International de Sculpture Contemporaine*, Escaudoeuvres, France
 - *Summer Show*, Skoto Gallery, New York, NY, USA
- 2010 - *Liverpool Biennial*, Liverpool, UK
 - *Selections*, Skoto Gallery, New York, NY, USA
 - *Ligablo*, Bibliothèque Nationale, Brussels, Belgium
 - *Exploitation et Déforestation*, Faculté de Gembloux, Belgium
 - *Perceptions*, ZET Foundation, Glazenhuys, Amstelpark, Amsterdam, Netherlands
 - *L'art Actuel de l'Afrique*, Musée des Beaux-Arts de Chartres, Chartres, France
 - *Terra Incognita-Part II*, NOMAD Gallery, Brussels, Belgium
 - *Nous et les autres*, Tour et taxis, Brussels, Belgium
- 2009 - *Group Show*, Skoto Gallery, New York, NY, USA
 - *New Voices in Dialogue*, National Museum of African Art, Smithsonian Institution, Washington, DC, USA
 - *Persona*, Royal Museum of Central Africa, Tervuren, Belgium
 - *Animal, Anima*, Centre d'Art, Fondation Jean-Paul Blachère, Apt, France
 - *Terra Incognita-Part I*, NOMAD Gallery, Brussels, Belgium
- 2008 - *Art Brussels 26*, Foire d'art Contemporain, Brussels, Belgium
 - *Black Paris Black Bruxelles*, Ixelles Museum, Brussels, Belgium
- 2007 - *Congo Contemporain*, Monos Art Gallery, Liège, Belgium
 - *Congo en Marche*, Botanique, Brussels, Belgium
 - *Dialogue Lubumbashi-Kinshasa-Liège*, MAMAC Liège: Musée d'Art Moderne et d'Art Contemporain de la Ville de Liège, Liège, Belgium
 - *L'art dans la ville*, Centre d'Art, Fondation Jean-Paul Blachère, Apt, France
 - The National Museum of Kinshasa, Democratic Republic of Congo
 - *Impression Noir*, Maison de la culture, Namur, Belgium
 - *Group Show*, Skoto Gallery, New York, NY, USA
- 2006 - *DAK' ART*, Biennale de Dakar, Senegal
 - Centre d'Art, Fondation Jean-Paul Blachère, Apt, France
- 2005 - *Les couleurs d'Afrique*, Gallery Group 2, Brussels, Belgium
- 2004 - *Noirs et Blancs en Couleur*, Maison Pelgrims, Brussels, Belgium

- *Bikeko*, Sonnenenergieforum der RWE, Dortmund, Germany
- *L'homme en 5 regards*, la Madeleine, Brussels, Belgium
- 2003 - *Africa for Africa*, Palais des Beaux-Arts, Brussels, Belgium
- *Havana Biennial off*, Wifredo Lam Center, Havana, Cuba
- *L'Europe fantôme*, Espace Vertebra, Brussels, Belgium
- *Love Zones*, Gallery Barnoud, Dijon, France
- 2002 - *Paysages*, Galerie Sabine Wachters Fine Arts, Knokke, Belgium
- *Symbol in African Contemporary Art*, Université Libre de Brussels, Brussels, Belgium
- 2001 - *Africa Sana*, quai Antoine-Ier, Monaco
- 2000 - *Messages of Modern Art*, ISELP, Brussels, Belgium
- 1999 - *Trace de la rue*, Galerie Croiseregard, Brussels, Belgium
Peinture de voyage of Reunion Island, Abbaye de la Cambre, Brussels, Belgium
- 1998 - *Un exchange*, Montréal-Bruxelles, Galerie Simon Blais, Montréal, Canada
- 1997 - *Un Homage à Marie Callas*, Rops Centre, Brussels, Belgium
- 1996 - *Libr' Art*, Halle aux Foires, Libramont, Belgium
- 1994 - Fifth Biennale of Contemporary Bantou Art, Democratic Republic of Congo

SELECTED BIBLIOGRAPHY

- 2017 MILL Museum, *Aimé Mpane, I forgot to dream* - LaLouvière, 2017, 79 pages
- 2007 , Roger Pierre Turine, *Les arts du Congo : D'hier à nos jours*, édition La Renaissance du Livre, 2007, 220 pages
- 2012 «*Kinshasa Stadt der Bilder*», blömeke, Herne, 2012, 144 pages 2009 Karen E. Milbourne *Artists in Dialogue*, édition Migs Grove, 2009
- 2009 Anne Marie Boutiaux *Persona, identité cachée et révélée* , édition 5 Continents Editions s.r.l., Milan, 2009, 303 pages
- 2007 « *Three One-Man*», Station Museum of Contemporary Art – Houston, 2007
- 2013 Wood, Sura. *What's Up at the August Galleries?*, Bay Area Reporter, August 8,
2013. Chun, Kimberly. *Aimé Mpane: "Dual Perspective" from Congo, Belgium*, The San Francisco Chronicle, August 14, 2013.
- Delaunay, Monique. *Aimé Mpane, "A Dual Perspective" at Haines Gallery*, Art Enthusiast, August 16, 2013.
- Pagel, David. *LACMA's 'Shaping Power' reveals central African masterpieces*, Los Angeles Times, July 11, 2013.
- Bravo, Kristina. *UCLA Professor Brings African Arts to LACMA*, Campus Circle, July 15, 2013.
- At Skoto Gallery, Aimé Mpané Explores the Legacy of his Homeland*, Arts Observer, April 11, 2013.
- VOLTA NY: Impressive New Works by emerging Artists*, Arts Observer, March 11, 2013.
- The Rape (Le Viol) review*, Black Artist News, March 8, 2013.
- 2012 Jovanovic, Rozalia. *Congolese Artist's Work Wins Dorothy and Herbert Vogel Award, Is Acquired by the Phillips Collection*,
- GalleristNY, October 8, 2012.2011 Pickthall, Antony. *Touched 'Human Stain' Artist Aimé Mpane*, The Biennial Blog, February 25, 2011.
- 2010 Cashdan, Marina. *Liverpool Biennial Director Lewis Biggs on Why Conceptualism Is Out and Materiality Is In*,
- Huffington Post, September 23, 2010.
- 2009 O'Sullivan, Michael. *'Dialogue': Revealing Portraits of Africa*, The Washington Post, Februa- ry 13, 2009.

- Shuster, Robert. *Aimé Mpané: 'Faces/Recent Works'*, The Village Voice, February 18, 2009.
- Bradley, Jada. *Artists in Dialogue: Antonio Ole and Aime Mpane at the National Museum of African Art*, The Examiner, June 1, 2009.
- 2007 Cotter, Holland. *ART IN REVIEW: Aime Mpane – Bach to Congo*, The New York Times, January 19, 2007.
- Baker, R.C. *Heartbreak of Darkness*, The Village Voice, January 9, 2007.

SELECTED TEACHING, LECTURING & CURATION

- 2012 Curator, *Kinshasa Stadt der Bilder*, Museum für Kunst und Kulturgeschichte et aux anciens locaux de Museum Ostwall (MO), Dortmund, Germany
- 2007 Curator for *Dialogue Lubumbashi-Kinshasa- Liège*, MAMAC: Musée d'Art moderne et d'Art contemporain de la Ville de Liège, Belgium
- 2004-2015 Professor, Académie Internationale d'Eté de Wallonie, Libramont, Belgium
- 2016 Professor, Académie des Beaux-Arts de Kinshasa, Democratic Republic of Congo
- 2003 Curator, *Africa for Africa*, Palais des Beaux-Arts, Brussels, Belgium
- 2001-02 Professor, Académie des Beaux-Arts de Lubumbashi (Democratic Republic of Congo), Royal Museum of Central Africa, Tervuren, Belgium
- 2000-01 Executive officer, *Africa Sana: View of Congolese Painting*, Monaco

AWARDS AND HONORS

- 2019 : Residency, Cité internationale des Arts, Paris (France)
- 2017 : - Residency , fondation Blachère, « la fuite » Apt (France)
- 2010 : - Art and science, Gembloux Agro-Bio-Tech, (Belgium)
- 2009 : - Residency art & entreprise at fondation Blachère, Apt (France)
- 2013 Residency, National Museum of African Art, Smithsonian Institution, Washington, DC
- 2012 The Dorothy and Herbert Vogel Prize (The Phillips Collection)
- 2006 The Jean Paul Blachère Foundation's Critics Prize for *DAK'ART* Biennale de Dakar, Senegal
- 1996 First Prize, Congolese government, CICIBA, Fifth Biennial of Art, Democratic Republic of Congo
- 1994 First Prize, libr'art, Halle aux foires, Libramont, Belgium

COLLECTIONS

- The Brooklyn Museum, Brooklyn, NY
- The Detroit Institute of Art, Detroit, MI
- Fondation Jean-Paul Blachère, Apt, France
- Francès Foundation, Senlis, France
- National Museum of African Art, Smithsonian Institution, Washington, DC
- Palm Springs Art Museum, Palm Springs, CA

The Phillips Collection, Washington DC
Tiroche
DeLeon Collection, Gibraltar
University of Wyoming Art Museum, Laramie, Wyoming, USA
Microsoft Collection, San Francisco, CA, USA
Studio Museum in Harlem, NY, USA

**Aimé Mpane, *Olympia II*
dans l'exposition *Le Modèle noir de Géricault à Matisse*
Musée d'Orsay, 26 mars – 21 juillet 2019**

Peinture sur pièce de contreplaqué qui fait référence à "Olympia" d'Edouard Manet (1863). Les rôles y sont inversés : Olympia, la maîtresse est à la place de Laure, la servante noire. La servante ne porte pas de bouquet de fleurs mais un crâne.

Jean Pierre MÜLLER (né en 1967)

Projet RE/STORE

Jean Pierre Müller (1967) vit et travaille à Bruxelles. Fils du peintre Jacques Muller, il a été formé à la Cambre. Jouant sur les quiproquos, sa pratique artistique est fondamentalement hybride, entrelaçant dessin, sérigraphie, musique, lumière et mots, brouillant les frontières entre peinture, sculpture et installation. Il s'y fait le chroniqueur d'un monde complexe et contradictoire.

Müller est un artiste féru de collaborations, comme en témoigne le projet RE/STORE, conçu avec Aimé Mpame, dévoilé à l'AfricaMuseum, ou encore son monumental projet 7x7. Il a ainsi créé des spectacles, installations et performances avec des légendes de la musique comme Nile Rodgers, Archie Shepp, Robert Wyatt, Terry Riley, Mulatu Astatke, Sean O'Hagan ou Bertrand Burgalat.

Parmi ses expositions personnelles :

- Palais des Festivals (Cannes, 2019)
- Five Years (Londres, 2018)
- WhiteBox (New York, 2016)
- Summerhall (Edinburgh, 2013)
- Royal Festival Hall (Londres, 2002)
- Museo Pablo Serrano (Saragosse, 1995), etc.

Il a conçu des œuvres pour :

- Bozar (2010)
- l'Atomium (Bruxelles, 2008)
- le Guinness Storehouse (Dublin, 2002)
- le pavillon belge à l'Exposition Universelle de Hanovre (2000)

Jean Pierre Müller a également assuré le commissariat de l'exposition OVERPR!NT au Centre de la gravure et de l'image imprimée de La Louvière et au Tate Exchange de Londres (2018).

Müller est autant engagé dans sa pratique artistique que dans son rôle de professeur responsable de l'atelier Gravure et image imprimée de la Cambre.

www.7x7project.com

JEAN PIERRE MÜLLER

Brussels 1967

SOLO SHOWS

- 2020 *La Longue Marche (une fugue)*, Les Drapiers, Liège (B)
2018 *The Long March (a prelude)*, Five Years, London (U.K.)
2016 *ColorBox + Red Show in A*, WhiteBox, New York (U.S.A.)
2013 *The Colour I hear is Indigo*, Summerhall, Edinburgh (U.K.)
2012 *7x7th Street*, Summerhall, Edinburgh Festival, Edinburgh (U.K.)
Vilnius Art Fair, Vilnius (Lithuania)
2011 Zedes Gallery, Brussels (B)
2008 Zedes Gallery, Brussels (B)
2007 Espace B, Glabais (B)
2007 *The Virtual Wheel & The String Machine* (with D. Murcott & The Elysian String Quartet),
ISELP, Brussels (B)
2005 Zedes Gallery, Brussels (B)
2005 AKA Gallery, Rome (I)
2004 International Art Gallery, Lasne (B)
2003 Zedes Gallery, Brussels (B)
2002 Triskel Arts Centre (Rep. of Ireland)
2000 Centre Wallonie-Bruxelles, Prague (Czech Republic)
1999 Ruben Forni Art Gallery, Brussels (B)
1998 Quartiers Latins, Brussels (B)
1998 Palais de la Culture , Algiers (Algeria)
1995 Museo Pablo Serrano, Saragossa (Spain)
1993 Ruben Forni Art Gallery, Brussels (B)
1990 Ruben Forni Art Gallery, Brussels (B)
1989 Galerie Albert Dumont, Brussels (B)

CURATING, COMMISSIONS, SPECIAL EVENTS (selection)

- 2020 *RE/STORE*, in collaboration with Aimé Mpame, 16 work commissioned by the Africa Museum,
Tervuren (B)
2018 *OVERPR!NT*, curatorial direction, Centre de la Gravure et de l'Image imprimée, La Louvière (B)
2017 *OVERPR!NT: agitate! activate!*, curation and performance, Tate Exchange, London (G.B.)
2017 *Department of Subjective Archaeology*, curation and performance, Tate Exchange, London
(G.B.)
2015 *PR!NT (Print in Art Today)*, curatorial direction, La Cambre, Brussels (B)
2013 *Indigo Nights in F*, performance in sound and vision with Nile Rodgers, Summerhall, Edinburgh
(U.K.)
2012 *Toutes Directions*, cover art and art direction for Bertrand Burgalat's album
2008 *The Bench of the World*, Tretyakov Gallery, Moscow (Russia)
2000 Works commissioned for the Belgian Pavilion, World Fair, Hannover (Germany)
1999 Designs the picture poster for the European Elections and a corporate image for the European
Parliament

1997 *One night in Sagacity*, special event and exhibition for the launching of the Sagacity book,
World Trade Centre, Brussels

THE MUSICAL PAINTINGS (*in collaboration with Sean O'Hagan & The High Llamas*)

- 2010 Bozar, Brussels (B)
2008 Atomium, Brussels (B)
2006 Pathé-Palace, Brussels (B)
2002 Royal Festival Hall, London (U.K.)
Ars Musica, Halles de Schaerbeek, Brussels (B)
CIVA, Brussels (B)
Triskel Arts Centre (Rep. of Ireland)
Guinness Storehouse, Dublin (Rep. of Ireland)
Waterloo Station, London (U.K.)

TEACHING

Head of the Printmaking BA and MA course, E.N.S.A.V. La Cambre, Brussels
Guest lecturer at Central Saint Martins UAL London, Royal College of Arts London

SELECTED BIBLIOGRAPHY

- 2018 *OVERPR!NT*, Centre de la Gravure et de l'Image imprimée éditions
2008 *Jean Pierre Müller - Sean O'Hagan: the Musical Paintings*, Drag City
2007 *Jean Pierre Müller Effervescences*, Espace B Editions
2003 *Jean Pierre Müller Intimacy*, Sagacity Editions
1998 *Jean Pierre Müller Sagacity*, Corporate Profiles Editions

Essays, articles and special features in a.o. :

- The Guardian, The Observer, The Times, The Scotsman, The List, Evening Standard, ART (UK)
The Irish Times (Irl)
Le Monde, Libération (F)
Le Soir, La Libre, Les Echos, De Morgen, Knack, Bruzz, Le Vif, Zone 02, Vers l'avenir, AAA, Vlan,
Télé-Moustique, Rif Raf, Deze Week in Brussel, Het Volk (B)
Nightflight, New York Observer (USA)
El Watan (Alg)
ABC, El Mundo, El Periodico, Heraldo de Aragon (E)
Desillusionist (RU)

Works in public collections: Africa Museum (B), Museo Pablo Serrano (Saragossa), Musée de la
Gravure et de l'Image Imprimée (La Louvière), Fédération Wallonie-Bruxelles, Banque Dexia,
Summerhall, ...

"La main lancée", sérigraphie sur textiles, 2019

"A Red Show in A", exhibition view, WhiteBox New York, 2016

"ColorBox", exhibition view, WhiteBox New York, 2016

"Indigo Night in F", spectacle avec Nile Rodgers / stage show with Nile Rodgers, Summerhall, Edinburgh, 2013

General Assembly

Distr.: General
14 August 2019

Original: English

Human Rights Council

Forty-second session

9–27 September 2019

Agenda item 9

Racism, racial discrimination, xenophobia and related
forms of intolerance, follow-up to and implementation of
the Durban Declaration and Programme of Action

Visit to Belgium

Report of the Working Group of Experts on People of African Descent*, **

Summary

The present report contains the findings of the Working Group of Experts on People of African Descent on its visit to Belgium from 4 to 11 February 2019. The Working Group presents the current legal, institutional and policy framework in the country and measures taken to prevent racism, racial discrimination, xenophobia, Afrophobia and related intolerance faced by people of African descent, underscoring positive developments as well as gaps in implementation. The Working Group describes the situation, highlights good practices and the main challenges identified, and makes concrete recommendations.

* Agreement was reached to publish the present report after the standard publication date owing to circumstances beyond the submitter's control.
** The summary of the report is being circulated in all official languages. The report itself, which is annexed to the summary, is being circulated in the language of submission and French only.

allow for the involvement of various Belgian institutions in the colonization of Burundi, the Congo and Rwanda to be recognized, as proposed in a parliamentary motion dated 14 February 2017 (DOC 54 2307/001).

33. The most visible postcolonial discourse in a Belgian public institution is that taking place within the recently reopened Royal Museum for Central Africa, which is both a research and a cultural institution. The museum has sought to review its approach to include critical post-colonial analysis – which is a marked shift for an institution originally tasked with promulgating colonial propaganda.

34. The Working Group welcomes the recognition of the need to reform the museum and is of the view that the steps taken thus far to reorganize it and add new exhibits have not gone far enough. For those communities that engage in vibrant post-colonial discourse – including civil society, historians and activists of African descent – this reorganization falls short of its goal of providing adequate context and critical analysis. The Working Group notes the importance of removing all colonial propaganda and accurately presenting the atrocities of the colonial past of Belgium. The Royal Museum for Central Africa admits that decolonization is a process and states its intention to continue that process and evolve towards sharing power with people of African descent and relevant institutions.

35. The Working Group was informed by the Government of specific commemorations of people of African descent. In the park where 267 Congolese people were exhibited during the universal exhibition in Tervuren in 1897, a commemorative plaque is dedicated to them and to the 12 children who died having been brought to Belgium between 1891 and 1900 to be educated. A Congolese artist, Freddy Tsimba, created a work entitled “Ombres” (“Shadows”) in the Memorial Hall of the Royal Museum for Central Africa to commemorate the victims of the Congo Free State and the Belgian Congo. The names of the 7 Congolese people who died during the universal exhibition in Tervuren in 1897 and of the 12 children who died having been brought to Belgium between 1891 and 1900 are projected. Their names appear as shadows on the list of names of 1,508 Belgians who died in the Congo between 1876 and 1908. Mr. Tsimba’s statue “Centre fermé, rêve ouvert” (“Closed centre, open dream”), which stands against one of the museum’s walls, refers to the plight of immigrants in closed asylum centres in Europe. The Working Group welcomes this information, but notes the paucity of commemoration of the estimated 17–25 million Africans who died in the Congo at the hands of the colonial project, and observes that the colonial perspective that is still reflected throughout the museum vastly overwhelms the commemorations that exist for people of African descent.

36. The Afropea gallery in the Royal Museum for Central Africa was created with the purpose of displaying the history of the African presence in Belgium since the sixteenth century (the first portrait of an identified person of African descent in Europe was painted by Albrecht Dürer in Antwerp in 1521, and shows a young woman aged around 20 whom Dürer identified as Katherina, a servant of the representative of the King of Portugal in Antwerp) and of marking the contributions to Belgian Society of individuals of African descent. The gallery also commemorates those who were ill-treated (such as the “children of Save”, who were separated from their mothers and brought to Belgium between 1958 and 1962, and the Rwandan children brought to Belgium to be adopted during the 1980s in suspicious circumstances) and those who lost their lives due to racist actions or in tragic circumstances related to their situation as immigrants without official papers – in the RIP section of the gallery. As 2019 marks the centenary of the creation of the first African association in Belgium, the Union Congolaise, which has in the meantime become the Union Royale Congolaise, there are plans to celebrate this by organizing events together with the Union and by incorporating photographs and documents in the permanent exhibition in the Afropea gallery. The Working Group was informed by the Government that the gallery has been co-created and co-curated in close collaboration with individuals of African descent and African associations in Belgium. It is a participatory and interactive exhibition, which can quickly be updated if a person of African descent is in the news. The Working Group was informed that Belgian-Congolese musicians Marie Daulne and Ronny Mosuse, together with Italian-Belgian musician Fabrizio Cassol, had composed the song “Echo” for the museum choir, to apologize for the violence inflicted on Congolese people

manifestations of racial discrimination, xenophobia, Afrophobia and related intolerance faced by people of African descent.

66. The root causes of present-day human rights violations lie in a lack of recognition of the true scope of the violence and injustice of colonization. As a result, public discourse does not reflect a nuanced understanding of how institutions may drive systemic exclusion from education, employment and opportunity.

67. The Working Group is of the view that, if this dark chapter in the country's history is to be closed and reconciliation and healing are to be achieved, Belgians should finally confront and acknowledge the role of King Leopold II and of Belgium in colonization, and its long-term impact on Belgium and Africa.

68. The Working Group noted clear disparities in the enjoyment of economic, social and cultural rights among people of African descent in Belgium. The research underlines the need for urgent action to be taken. Around 80 per cent of respondents to one study said that they had been victims of discrimination from a very young age and, although 60 per cent of Afro-Belgians are educated to degree level, they are four times more likely to be unemployed than the national average.

69. The most visible postcolonial discourse in a Belgian public institution is that taking place at the Royal Museum for Central Africa, which has sought to include critical postcolonial analysis – a marked shift for an institution originally tasked with promulgating colonial propaganda. **The Working Group is of the view that the reorganization of the museum has not gone far enough. For the communities that engage in vibrant postcolonial discourse, the reorganization falls short of providing adequate context and critical analysis. The Working Group notes the importance of removing all colonial propaganda and accurately presenting the atrocities of the colonial past.**

70. Belgium often refers to intercultural rather than multicultural goals, with the idea of preserving individual cultural heritage and practices while coexisting in peace and prosperity with respect and regard for the intersection and interaction of diverse cultures. This diversity includes citizens, migrants, people of first-, second- and third-generation residency, highly educated people and groups that have contributed enormously to the modern Belgian State. Interculturality requires reciprocity, the rejection of harmful cultural stereotypes and the valuing of all cultures, including those of people of African descent.

71. The Working Group welcomes the recent analysis and studies on the human rights situation of people of African descent in Belgium conducted by the King Baudouin Foundation and by Unia through its diversity barometer. These illustrate the gravity of the situation and the need for specific measures to overcome the racial discrimination this group faces.

72. The Working Group is hopeful that the launch of the International Decade for People of African Descent in Belgium in June 2019 and the development of a national action plan against racism together with people of African descent will bring renewed commitment and additional resources to the country's human rights work at the national level, in particular in addressing the concerns of people of African descent.

73. The complex political system of Belgium must not impede fulfilment of the country's obligations to combat racism, racial discrimination, xenophobia and related intolerance. The lack of an A status national human rights institution and of a national action plan to combat racism, racial discrimination, xenophobia, Afrophobia and related intolerance must be addressed. Belgium should engage actively in partnership with people of African descent, particularly those with expertise in navigating these complexities, in order to promote equality and tackle entrenched racial disparity.

Colofon

Koninklijk Museum voor Midden-Afrika

Leuvensesteenweg 13

3080 Tervuren

02 769 52 11

www.africamuseum.be

Algemeen Directeur

Guido Gryseels

Operationeel Directeur Publieksgerichte Diensten

Bruno Verbergt

Perscontacten

press@africamuseum.be

02 769 52 98 of 0475 641 750

Persbeelden

https://www.africamuseum.be/en/press/pressimg_27feb20

